DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII Kaina 20 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 5, 1978 Nr. 233

"LKB Kronika" Nr. 33

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Kaunas.

1977 m. lapkričio 11 d. Kauno Medicinos institute ateizmo kurso paskutinę paskaitą pravesti doc. *A. Tytmonas* pasikvietė Kauno m. Požėlos rajkomo I sekretorių *A. Guigą*. Studentams jis buvo pristatytas kaip ateistas-praktikas, kuris supažindinsiąs su ateistinės veiklos aktualijomis. paskaitos metu *A. Guiga* pabrėžė, kad dar yra reakcingų kunigų. Jam nuolat užkliūdavo Adutiškio klebonas kun. *Laurinavičius*. Anot jo, šis kunigas stengiasi kuo daugiau pritraukti vaikų patarnauti Mišioms. Kitas, jau tarybinių laikų kunigas, *Valančiauskas* (Švenčionių raj.) neapsiriboja vien bažnyčia. Jis tiesiog skverbiasi į fermas, dirbtuves ir t.t. Kai kurie kunigai sugalvojo statyti įvairius statinius. Tai buvo Alytaus, Prienų raj. Studentams užklausius, kas tie statiniai, lektorius paaiškino, kad tai maždaug ūkinio priestato, ar tvarto lygio pastatai. (Alytaus raj. Simno bažnyčios šventoriuje buvo pastatyta ne "priestatas" ar "tvarto lygio" statinys, o Dievo Motinos statula. Sekretorius, turbūt sąmoningai "suklydo" — Red.).

Paskaitos metu auditorija buvo apsnūdus. Doc. *Tytmonas* studentams pasiuntė lapelį su pasiūlymu, kad šie paklaustų sekretorių tokiais klausimais: "Aš esu komjaunuolis ir kaip man pasielgti, jei mano giminė ruošiasi priimti šliūbą bažnyčioje? Kaip pasielgti, jei giminė laidojama su bažnyčia?" Lektorius atsakė: "Viską darykite, kad tik be to apsieitų. Tik reikia elgtis taktiškai, kad neužgautumėte kitų jausmų". Sekretorius pažymėjo, kad dauguma tikinčiųjų tuokiasi, krikštija vaikus ne savo bažnyčioje. Pvz. 1977 m. Labanoro bažnyčioje buvo užregistruoti 36 krikštai, o tuo tarpu naujagimių toje parapijoje buvo tik septyni. Dauguma tikinčiųjų yra dviveidžiai, Jie bijo parodyti savo tikra veidą. Na, jei dar bijo dėl to išriedėti iš aukštesnio posto, tai ir važiuoja, ir slepiasi.

Po paskaitos *A. Guiga* gavo nemaža raštelių. Dauguma jų "auklėjo" sekretorių. Pabaigoje jis liūdnu balsu prisipažino, kad gavęs laiškelių, kuriuose studentai nepatenkinti tiek paskaitos turiniu, tiek jos forma. Po to visų nelygumų užlyginti atsistojo doc. *Tytmanas*. "Atrodo kalbėjome, kalbėjome, aiškinomės pusę metų, o galiausiai išėjo taip, jog susidarė vaizdas, lyg aš būčiau aiškinęs persiškai, o jūs suprastumėte tik serbiškai" — pastebėjo *Tytmonas*.

— — —

Telšiai.

1977 m. gruodžio 30 d. Telšių raj. vykd. komiteto pirmininko pavad. *Tamašauskas* pareikalavo iškelti iš Telšių kan. *K. Gaščiūną*. Tuo pačiu reikalu valdytojui kun. *A. Vaičiui* skambino ir įgaliotinis *K. Tumėnas*.

Telšių raj. vykdomasis komitetas atmetė ir netvirtino jau trečio išrinkto Telšių parapijos bažnytinio komiteto; pareikalavo grąžinti į komiteto pirmininko pareigas *Jonaitį*, buvusį pirmininku prieš šiuos tris rinkimus. *Jonaitis* pareiškė kan. *K. Gaščiūnui*, kad jis turėsiąs apleisti klebono postą.

Tauragė. Tauragės tikintieji džiaugėsi, kad jų klebonas kun. *Bagdonas* visą vasarą ruošė vaikučius pirmajai Komunijai, bet labai skaudžiai pergyvena, kad klebonas neleidžia vaikams patarnauti Šv. Mišioms ir dalyvauti procesijoje. Kartą užklaustas, kodėl taip elgiasi, *kun. Bagdonas* prisipažino, kad nenorįs gadinti santykių su valdžia. Tauragiškiai mano, kad tai per brangi kaina, kuria perkami geri santykiai su ateistine valdžia.

Gargždai. 1978 m. sausio 14 — 15 naktį buvo apiplėšta Gargždų bažnyčia. Plėšikai išplėšė tabernakulį ir išbarstė Švč. Sakramentą.

Zarasai. Vysk. R. Krikščiūnas atleido iš pareigų Zarasų kleboną — dekaną *G. Šukį* ir į jo vietą paskyrė Spitrėnų parapijos kleboną kun. Vytautą *Tvarijoną*, tačiau RRT įgaliotinis *K. Tumėnas* užprotestavo ir pasiūlė Pabiržės kleboną kun. *S. Pelesyną*.

Salos. Salų apylinkės sekretorė Danutė *Česonienė* Kamajų parapijoje pakrikštino dukrą Vidą ir už tai 1977 m. pabaigoje buvo atleista iš sekretorės pareigų. Buvo įsidarbinusi Salų vaikų darželyje, bet š. m. pradžioje ir iš čia ji buvo atleista.

Salos. Tarybinio ūkio brigadininkė Janė *Butkevičienė*, partietė, mirus močiutei, ją palaidojo su religinėmis apeigomis ir pati dalyvavo tose laidotuvėse. Po to, partinio susirinkimo nutarimu buvo atleista iš darbo.

Bus daugiau)

Bolševikai daug kalba apie "klasių kovą". Niekur nėra tokio skirtumo tarp "ponų" ir "darbininkų", kaip Sovietų Sąjungoje. Šioje nuotraukoje matomi valdančios klasės nariai: karininkai ir partiečiai

Albanija ieško draugų

Tirana. — Vakarų Europoje dėmesį atkreipė Albanijos pakitusi politika. Po kelių dešimtmečių visiškos izoliacijos Albanijos vadai ėmė ieškoti kontaktų ir prekybos ryšių savo kaimynų tarpe: Graikijoje, Italijoje, Vakarų Vokietijoje ir Prancūzijoje. Komunistų partijos vadas ir Albanijos diktatorius Enver Hoxha rugsėjo mėnesį pasakė kalbą, kurioje išreiškė pageidavimą susidraugauti su bet kuria šalimi, kuri tos draugystės pageidautų.

Draugų Albanija neieškos tik savo priešų tarpe, o Kinija, iki šių metų buvusi vienintelė Albanijos draugė ir rėmėja, irgi atsidūrė tarp priešų: Amerikos ir Jugoslavijos, kurios albanai nekenčia. Kinija neseniai nutraukė ilgametę paramą Albanijai, nes jos vadovai išdrįso kritikuoti naująją Pekino politinę liniją. Taip Albanija liko be jokios paramos. Maskva Albanijai, kol jos priešakyje stovi Hoxha, nepadės, nes per ilgus dešimtmečius Albanija buvo dar didesnė Maskvos kritikė už pačią Kiniją.

Albanijos vadų tarpe daug rūpesčių kelia galimybė, kad Jugoslavijos prezidentui Titui mirus, jo vieton gali atsisėsti Maskvos pažiūrų komunistas. Jugoslavijai sugrįžus į Maskvos satelitų tarpą, Albanijos padėtis pablogėtų.

Vakarų valstybės galėtų užmiršti Albanijos režimo padarytas klaidas ir patariama Albanijai nesudarytų Vakarams per daug sunkumų. NATO valstybėms labai svarbi strateginė Albanijos sala Saseno, kuri guli pačiame Adriatikos jūros gale, prie įėjimo į tą jūrą. Viduržemio jūros gynyba žymiai pasunkėtų, jei toje saloje bazes įsteigtų Sovietų Sąjungos laivynas. Sala yra vos 45 mylios nuo Italijos krantų. Jėgų balansas Viduržemio jūroje žymiai pasikeistų, jei Albanijon koją įkeltų rusai. Todėl galima laukti, kad Albanija suras vakaruose naujų draugų ir rėmėjų, nežiūrint iš Tiranos sklindančios komunistinės propagandos ir didelių žodžių.

Pakeitė Egipto karo vadovybę

Kairas. — Egipto prezidentas Anwar Sadat padarė Egipto vyriausybėje pakeitimų. Pakeistas karo ministeris gen. el Gamassy ves derybas su Izraelio Weizmanu apie Damp David susitarimų įgyvendinimą.

Brežnevas kalba apie bedarbius

Maskva. —Rugsėjo pabaigoje Azarbeidžane lankėsi sovietų komunistų partijos gen. sekretorius Brežnevas. Baku miestui buvo įteiktas Lenino ordinas, o Brežnevas pasakė ilgą kalbą, kurios sovietų spauda negali pamiršti, kasdien komentuodama ir nagrinėdama. "Pravda" tvirtina, kad Brežnevo kalbai daug dėmesio skiria viso pasaulio spauda, kad ta kalba buvusi svarbi "visos planetos interesams".

Brežnevo kalba lietuviškoje "Tiesoje" buvo išspausdinta rugsėjo 23 d. Šalia įvairių pagyrimų Azerbaidžano "liaudžiai" Brežnevas pasakė ir kiek karčių žodžių. "Daug ką jūs turite padaryti ir aptarnavimo sferoje. Apmaudu, kad pagal buitines paslaugas, atliekamas vidutiniškai vienam gyventojui, Azerbaidžanas užima vieną iš paskutinių vietų šalyje".

Sovietų propaganda niekad neužsimena apie imperijoje gyvą bedarbių klausimą. Bedarbių esą tik kapitalistiniame pasaulyje. Tačiau Brežnevas savo kalboje pasakė: "Azerbaidžane, kaip ir kitose Kaukazo respublikose, taip pat Vidurinėje Azijoje, didelė dalis darbingų gyventojų dar neįtraukta į visuomeninę gamybą. Žinau, kad imamasi kai kurių priemonių tokiai padėčiai pakeisti. Tačiau reikia šį darbą dirbti energingiau'.

—Japonijos policija antradienį suėmė 1,505 gangsterių gaujų narius, iš kurių konfiskuota įvairių narkotikų, 5.3 mil. dol. vertės ir 49 ginklai.

Dolerinės parduotuvės komunistų šalyse

Visi piliečiai — lygūs, tačiau tie su doleriais ar markėmis — lygesni

Praha. — Komunistų ideologams ir visiems, kurie skelbia "socializmo pergalę" bei pranašumą prieš kapitalistinę sistemą daug nervų sugadina specialios parduotuvės, kuriose komunistinių valstybių piliečiai gali pirkti įvairių retų prekių už "kietąją valiutą". Dolerinės krautuvės labai madoje ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir satelitinėse Rytų Europos valstybėse. Bulgarijos spauda neseniai kritikavo savo "dolerines" parduotuves "Corecom", kuriose pardavinėjamos, laikraščio žodžiais, ne tik liuksuinės prekės, bet ir "ideologinė subversija". Čekoslovakijos laikraštis klausė: "Ar "Tuzex" parduotuvės nėra tam, kad žmones sumaišvytų, kad įrodinėtų jiems, jog "Vakaruose geriausios prekės?"

Komunizmo vadai, kaip Rytų Vokietijos Honecker, pripažįsta, kad "dolerinės" parduotuvės nėra nuolatinis socializmo palydovas, tačiau negalima ignoruoti fakto, kad padidėjus užsienio svečių skaičiui, mūsų žmonės vis daugiau turi užsienio valiutos". Lenkijos "Pewex" parduotuvių direktorius Tadeusz Przyborowski tas parduotuves pavadino "blogiu, tačiau reikalingu blogiu".

Šešiose Rytų Europos komunistinėse šalyse veikia daugiau tūkstanties "dolerinių" krautuvių. Rytų Vokietijoje jų daugiausia. Tai garsios "Intershop". Visose užsienio valiutos parduotuvėse vietinė valiuta negalioja, reikia dolerių, vokiečių markių, šveicarų ar prancūzų frankų. Tarp paprastų piliečių tos parduotuvės sukelia daug kalbų, nes jose daugiausia perka aukšti komunistai, valdžios pareigūnai ir jų šeimos, nes tie žmonės dažniau turi progos išvažiuoti į užsienį ir įsigyti užsienio valiutos.

Lenkijoje daug triukšmo sukėlė faktas, kad užsienio valiuta galima buvo įsigyti anglies ar mėsos, kurių gyventojams trūksta. Lenkų valdžia vėliau uždraudė tas prekes pardavinėti užsienio valiutos parduotuvėse.

Sovietų Sąjungoje yra 50 dolerinių krautuvių, vadinamų "beryozkų". Čia galima pirkti vakarų valstybėse gamintų prekių ir gaminių, kurių negauna normalios parduotuvės. Masėse tos parduotuvės labai nepopliarios, nes įrodo, ką reiškia valdžios kalbos apie visų piliečių "lygybę".

Komunistai tas parduotuves pakenčia, nes jos —svarbūs užsienio valiutos šaltiniai. Vien Rytų Vokietija padaro per metus apie 500 mil. dol. užsienio valiuta. Komunistų blokas skolingas vakarams apie 50 bil. dol., todėl visos priemonės įsigyti užsienio valiutos laikomos geromis.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Rugsėjo 25 d. "US News and World Report" buvo išspausdinęs gan objektyvų straipsnį apie okup. Lietuvą. Atstovui Edward J. Derwinski reikalaujant, šis straipsnis buvo ištisai įtrauktas į "Congresional Record".

— Naujasis Pietų Afrikos premjeras Botha atmetė Jungtinių Tautų planus Namibijos nepriklausomybei ir pasakė, kad P. Afrika pati "išlaikys teritorijoje taiką". Juodosios Afrikos valstybės Jungtinėse Tautose reikalauja sankcijų P. Afrikai ir grasina išplėsti partizaninį karą.

Newark, N.J. — Čia prasidėjo dviejų sovietų šnipų: Valdik Enger ir Rudolf Černajajev teismas. Jiedu sumokėjo amerikiečiui jūrų laivyno karininkui virš 20,000 dol. už karines paslaptis, nežinodami, kad karininkas dirbo su FBI žinia.

—Sprogimas naftos produktų valykloje prie Denverio, Colorado, užmušė tris, sužeidė 11 darbininkų. Sprogimai ir gaisras padarė 10 mil. dol. nuostolių.

— Sovietų Sąjunga pasirašė sutartį su Libija, kuri gaus iš Maskvos atominę elektros stotį, atominių tyrinėjimų laboratoriją.

— Nikaragvos prezidentas Somoza kritikavo Amerikos vyriausybę, kuri "baudžia savo draugus ir rodo malonų veidą priešams". Jis įspėjo, kad ateity pasaulis matys daugiau sukilimų ir partizaninių karų, kurie bandys nuversti esamas vyriausybes.

— Prekybos sekretorė Juanita Kreps pareiškė, kad Japonijos vis didėjantis prekybos perteklius gali sukelti Amerikoje apsisaugojimo įstatymų bangą. Pernai Japonija pardavė daugiau negu pirko Amerikoje, perteklius buvo 8.6 bil. dol. O šiemet japonai gali turėti 13 bil. dol. perteklių. Japonija turi atidaryti duris Amerikos prekėms, kad prekyba būtų balansuota, pasakė sekretorė Kreps.

— Kovos Libane antradienio naktį nutraukė elektros srovę. Beiruto miestas aptemo, korespondentai nebegalėjo pasiųsti reportažų, nutrūko ryšiai su kitais miestais.

KALENDORIUS

Spalio 5 d.: Placidas, Karitina, Palemonas, Gilda.

Spalio 6 d.: Brunonas, Fidelija, Buivydas, Guoda.

Saulė teka 6:50 v., leidžiasi 6:28 val. vak.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra 70 l.

Prancūzų kova prieš alkoholizmą

Paryžius. — Papildomuose Prancūzijos parlamento rinkimuose valdančioji dešinės-centro koalicija pralaimėjo penkias vietas: keturias socialistams ir vieną — komunistų kandidatui.

Vyriausybės nepasisekimus padidino ir naujas įstatymas, kuris leidžia policijai tikrinti automobilius vairuojančių kvapą ir bausti tuos, kurie atsiduoda alkoholiui. Įstatymas įsigaliojo liepos 31 d., tačiau vyriausybė nukėlė jo pilną įgyvendinimą iki metų galo. Vidaus reikalų ministras Peyrefitte pavadino alkoholizmą "prancūzų rykšte".

Įvedus įstatymą, sumažėjo restoranų pajamos, vairuotojai pradėjo atsargiau važiuoti, sumažėjo keliuose nelaimių skaičius, tačiau prancūzai skundžiasi, kad vyriausybė "puola laisvę".

Arabų karaliaus operacija

Clevelandas. — Saudi Arabijos karaliui Khalidui antradienį Clevelando Clinic ligoninėje buvo padaryta širdies operacija "double coronary bypass". Operacijai vadovavo širdies chirurgijos skyriaus vedėjas dr. Floyd Loop. Karaliui panaši operacija toje pačioje ligoninėje buvo padaryta prieš šešerius metus.

Karalius Khalidas ir jo palydovai ligoninėje užima 32 kambarius. Jis atvyko į Clevelandą rugsėjo 27 d. Miesto policija ir karaliaus sargyba ligoninę labai saugo.

— Amerikos plieno gamintojai susirūpinę stebi Europos plieno įvežimą į šį kraštą. Importai iš Europos Bendrosios rinkos per rugpiūčio mėn. buvo 43 nuoš. didesni negu pernai tuo pačiu laiku.

Ginklų prekyba

Washingtonas. — Amerikos ginklų prekyba šiais metais pasieks rekordinę 13.7 bil. dol. sumą, nežiūrint prezidento Carterio bandymų ginklų pardavimą sumažinti. Praėjusiais metais užsienis pirko Amerikos ginklų už 11.4 bil. dol.

Viduriniųjų Rytų valstybės pirko daugiausia ginklų. Didžiausia pirkėja buvo Saudi Arabija, antras buvo Iranas ir trečias — Izraelis. Nemažai ginklų parduota Japonijai, Naujajai Zelandijai ir Australijai.

Priims 10,000 vietnamiečių

Kuala Lumpur. — Amerikos ambasada Malaizijoje paskelbė, kad Amerika priims 10,000 vietnamiečių, kurie šiuo metu prisiglaudę Malaizijoje. Išvežus tą skaičių, Malaizijoje dar liks 4,000 vietnamiečių pabėgėlių nuo komunizmo.

Sovietų žemosios klasės nariai, kurie negali pasinaudoti "dolerinių" parduotuvių prekėmis. Fabriko darbininkai laukia eilėje pertraukos metu ir skuba valgyti, nes dar teks eiti į partijos mitingą

Amerikos Lietuvių radijo klubo Amerikos balsas klubo pirm. V. Urbono išleistuvėse į Floridą. Iš kairės: V. Urbonas su žmona, J. Krisčiūnas su žmona. Kalba programos vedėjas St. Garliauskas

Nuotr. J. Gaižučio

IŠ BENDRUOMENĖS GYVENIMO

Rugsėjo 27 d. 7:30 val. vak. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre įvyko JAV LB Detroito apylinkės valdybos posėdis, kuriame dalyvavo dr. Kęstutis Keblys, Vytautas Kutkus, dr. Vytautas Majauskas, Vytas Petrulis, Jurgis Ribinskas ir kontrolės komisijos pirm. Jonas Urbonas.

Vasario 16 minėjimas

Sekretoriui dr. Kęstučiui Kebliui perskaičius ir valdybai priėmus pereitų valdybos posėdžių protokolus, apylinkės valdyba šį kartą paskyrė 3 val. laiko Vasario 16 minėjimo reikalų apsvarstymui, nes valdybos nariai nuoširdžiai trokšta vienybės Detroito lietuvių tarpe ir tikisi susitarti su Detroito Lietuvių organizacijų centru.

Valdybos pirm. Algis Rugienius buvo paprašytas atsakyti į paskutinį DLOCo laišką, priimant jų siūlomą pasitarimui datą 1978 m. spalio 26 d. Siūloma pasitarimui susirinkti 7:30 val. vak. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre.

Apylinkės valdybos nuomone toks pasitarimas turėtų būti tik tarp atstovų. JAV LB Detroito apylinkei atstovauti yra išrinkti apylinkės pirm. Algis Rugienius, dr. Kęstutis Keblys, dr. Vytautas Majauskas ir Vytautas Kutkus. Tačiau apylinkės valdyba nori, kad toks pasitarimas tikrai įvyktų, todėl, jei tai yra DLOCo būtina sąlyga, sutinka, kad dalyvautų ir stebėtojai. Apylinkės valdyba galvoja, kad stebėtojams dalyvaujant, dalis pasitarimo dalyvių gali nukreipti savo kalbas į juos, ieškodami propagandos, bet nesiekdami susitarimo. Apylinkės valdybos atstovai dar susirinks pasitarti spalio 22 d. 12 val. tuoj po lietuviškų pamaldų.

Vilniaus universiteto 400 metų minėjimas

Apylinkės valdyba tokį minėjimą nutarė rengti sekančiais metais. Minėjimo pobūdį ir tikslią datą nustatys sekančiame valdybos posėdyje, kuris įvyks 1978 m. spalio 18 d. 7:30 val. vak. Kultūros centre.

Naujų metų sutikimas

Kaip kasmet taip ir šiemet JAV LB Detroito apylinkės valdyba rengia naujų metų sutikimą Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Jo detalės irgi bus aptariamos sekančiame posėdyje, tačiau jau šiame posėdyje parengimų vadovas Vytas Petrulis yra paprašytas susitarti su muzikantais ir šeimininkėmis.

Balfo vajus

Detroito Balfo skyrius spalio mėn. organizuoja rinkliavą Balfui, t.y. mūsų vargstantiems broliams ir sesėms paremti. JAV LB Detroito apylinkės valdyba, įvertindama didžius Detroito Balfo skyriaus darbus, ragina ir prašo visus Detroito ir jo apylinkėse gyvenančius lietuvius tą vajų paremti, įteikiant savo aukas aukų rinkėjams prie lietuviškų bažnyčių ar bent kuriam Balfo aukų rinkėjui.

Kvietimai

Apylinkės valdyba yra pakviesta dalyvauti Detroito Lietuvių Kultūros klubo 25 metų kultūrinės veiklos sukakties minėjime, kuris įvyks spalio 8 d. 3:00 val. p.p. Tarptautiniame Institute ir Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos 20 metų minėjime. Apylinkės valdybos pirm. Algis Rugienius atstovaus apylinkės valdybą šiuose abiejuose minėjimuose ir jų didiesiems veikėjams įteiks dovanas, kadangi šios abi organizacijos daug ir didelių bendruomeninių darbų atlieka ir talkina Lietuvių Bendruomenei.

Tautos Šventės minėjimas

Iždininkas Jurgis Ribinskas painformavo, kad Tautos šventės minėjimo metu, kuriame buvo pradėtas JAV LB Krašto valdybos paskelbtas švietimo vajus, jau surinkta 964 dol. Kaip buvo anksčiau skelbta, tęsis jis iki lapkričio 1 d. **Šio vajaus 50 proc.** pelno bus persiųsta JAV LB švietimo tarybai, o kitas 50 proc. pasiliks vietos švietimo reikalams.

Vytautas Kutkus

DU LIETUVIAI — MARINŲ KADETAI

Liepos 20 d. "Drauge" buvo aprašyta tik ką universitetą baigusio Sauliaus Gintauto Petrulio veikla ir jo pasiryžimas eiti į JAV marinų korpą. Sužinojau, kad tuo pačiu keliu žygiuoja ne tik Saulius, bet ir kitas jaunas akademikas Šarūnas Dūda. Jonas Šarūnas Dūda, gimęs prieš 22 metus Detroite, š.m. birželio 20 baigė Wayne valstybinį universitetą ir įgijo ekonomikos (biznio administracijos) bakalauro laipsnį. Vienturtis Angelės ir Henriko Dūdų sūnus, Šarūnas iš mažens buvo lietuviškai auklėjamas. Lankė šeštadieninę lituanistinę mokyklą, dalyvavo skautų veikloje, nuo 15 m. amžiaus Kovo sporto klube žaidė krepšinį, tautinius šokius šoko Šilainėje.

Universiteto baigimo proga tėvai Šarūnui suteikė gražią dovaną — šešių savaičių kelionę po Europą.

Prieš metus Šarūnas, kartu su Saulium Petrūliu, lankė ir sėkmingai baigė kandidatų į marinų karo mokyklą dešimties savaičių kursus. Buvo palaukta, kol abu jauni vyrai gaus bakalauro diplomus, nes tai marinų karininkams yra būtinybė. Universitetą baigę, abu buvo priimti ir, gavę leitenanto laipsnį, spalio 1 pradėjo trejų metų tarnybą.

Prieš jiems išvykstant, rugsėjo 23 Lietuvių namuose buvo išleistuvės. Beveik šimtinei abiejų jaunuolių ir jų tėvų draugų stebint, marinų kapitonas S.D. Mc Laughlin juos prisaikdino, o po to sekė vaišės. Programai vadovavo teisių studentas Tadas Klimas.

Kai JAV pasibaigė priverstina karo tarnyba, atrodo, "pašaukimų" į karininkų luomą iš lietuvių tarpo randasi tiek mažai, kaip pašaukimų į kunigus. Du Detroito jauni inteligentai į kadetus iš karto — beveik sensacija. Valio jiems, nes kvalifikuotų karių mums irgi reikia.

Alfonsas Nakas

VACLOVUI URBONUI DETROITĄ APLEIDŽIANT

Vacys ir Stasė Urbonai, sulaukę pensininkų amžiaus, spalio pradžioje iškeliauja į Floridą, į naujai sukamą lizdą St. Petersburgo apylinkėje.

Rugsėjo 24 Šv. Antano parapijos kavinėje įvyko jų beveik spontaniškos išleistuvės, kurias per 10 dienų suorganizavo Stasys Garliauskas, padedamas kitų Amerikos Lietuvių Balso radijo klubo vadovybės narių. Kadangi kavinė ankšta ir visų dalyvauti norėjusių netalpino, pirmenybė teikta ALB Radijo klubo darbuotojams, Urbonų kaimynams ute-

(Nukelta į 4 psl.)

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632
Telefonas FR 6-6489

CHICAGOS VYČIŲ CHORAS

Po įtempto pavasario, per kurį tiek daug darbo buvo, ir po trumpų vasaros atostogų, Chicagos vyčių choras vėl susirinko dainuoti. Pirmiausia išrinko naują valdybą. Pasiliko joje tie patys žmonės, tiktai Loreta Grigaliūnienė, ilgus metus ėjusi sekretorės pareigas, pasitraukė iš valdybos.

Naująją valdybą sudaro šie asmenys: pirmininkė — Estelle Rogers, vicepirmininkas — Jonas Aukščiūnas, iždininkas — Juozas Juška, sekretorė — Leva Livčinaitė. Į revizijos komisiją įeina Albertas Zakarka ir Stasys Čepas. Tvarkdariais bus Petras Gagle ir Veronika Bilitavičiūtė.

Po rinkimų, pirmininkė Estelle Rogers padėkojo chorui už pasitikėjimą, išrenkant ją pirmininkės pareigoms. Prašė padėti patarimais ir darbu. Apgailestavo, kad Birutė Pumputienė, ,tiek daug padėjusi jai, turėjo apleisti Chicagą.

Pirmas rūpestis iškilo — kur ir kada ruošti tradicinį choro vakarą. Greitu laiku bus sušauktas valdybos posėdis tam reikalui išspręsti. Iš to vakaro pelno choras turi visus metus išsilaikyti.

Į chorą sugrįžo prieš keletą metų pasitraukę choristai — J. Zaruba ir N. Urbonienė. Atėjo ir naujų choristų — Leva Livčinaitė, dabartinė sekretorė ir Zina Mackevičienė. Daugiausia choristų yra iš Marquette ir Brighton Parkų, keletas atvažiuoja iš Chicagos priemiesčių, kiti iš Old Town apylinkės. Dabar turime daugiau kaip 30 balsų. Choristai yra susigyvenę savo tarpe. Į Torontą važiuojant stebėjosi žmonės dideliu jų nuoširdumu ir draugiškumu. Net ir svetimtautis autobuso vairuotojas pasakė: "Pirmą kartą tenka man tokius linksmus ir draugiškus žmones vežti".

Per repeticijas įtemptai dirbame. Yra ruošiamas dainų montažas. Bet esame visi linksmi, nes patinka mums dainuoti. Mūsų vadovas Faustas Strolia moka įkvėpti mums dainos meilę.

E. Pakalniškienė

VYČIŲ ORGANIZACIJA SKAIČIAIS

Iš pranešimų paskutiniame vyčių seime paaiškėjo, kad Lietuvos vyčių organizacijoje dabar yra 2670 narių. Yra keturios apygardos: Naujosios Anglijos, Atlanto pakrančių, Vidurio—centro ir Illinois-Indianos. Didžiausia apygarda yra Atlanto pakrančių. Jai priklauso 1010 vyčių, pasiskirsčiusių į 19 kuopų. Antroje vietoje yra Naujosios Anglijos apygarda — su 624 vyčių ir 16 kuopų. Trečioje vietoje yra Vidurio-centro apygarda, kuriai priklauso 538 vyčiai ir yra 12 kuopų. Mažiausia apygarda yra Illinois-Indianos; joje yra 6 kuopos ir 356 vyčiai. 42 vyčiai yra Los Angeles kuopoje, kuri jokiai apygardai nepriklauso.

Didžiausia vyčių kuopa yra 112 Chicagoje, Marquette Parke. Jai priklauso 192 nariai. Antroji didumu yra 79, Detroito priemiestyje Southfielde, 165 nariai. Trečioji — 26 Worcesteryje — 137 nariai. Gana didelės vyčių kuopos yra dar 7 Waterbury, 29 Newarke, 100 Amsterdame, 144 St. Clair mieste ir 96 Daytone. Kiekvienai priklauso daugiau kaip po 100 narių.

A.P.

DAYTONO JAUNIEJI

Liepos 8 d. Eleonora Mantz, Pat Smiley ir Sue Smiley suorganizavo bendrą maudymąsi ir priešpiečius 96 kuopos jauniesiems vyčiams, NCR gegužinių aikštėje Daytone. Buvo saulėta, ir jauniesiems patiko iškyla.

Liepos 29 d. kuopos jaunieji plovė žmonėms automobilius ir atlyginimą už dardą paskyrė savo organizacijai. Juozas Gečas davė jiems vietos savo "Joe's Shell Station" dirbtuvėje. Vakare grįžo jie namo pavargę, bet linksmi, kad darbas davė gerų rezultatų. Eleonora Služienė ir kun. Vaclovas Katarskis atsiuntė jiems šio to pasistiprinti.

Rugpiūčio 12 d. Lastoskie šeima pavaišino jaunuosius ir pasiuntė juos į popietinį La Comedia vaidinimą.

Vyčių seime, Syracusų mieste, Daytono jaunuosius atstovavo jų vicepirmininkė Elena Mikalauskaitė, Ona Marija Služaitė ir Tomas Petkus. Seime įsigijo jie draugų ir parsivežė namo naujų įdėjų. Dabar pasikeičia laiškais su kitų kuopų jaunaisiais.

Fran Petkus

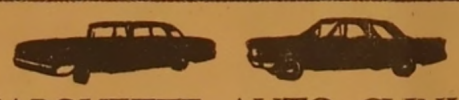

MARQUETTE AUTO CLINIC
6655-59 So. California Ave. — Tel. 471-0233
" 476-8872
Užsienio ir Amerikos automobiliai
Tune up ir vėsinimas (AIR CONDITIONING)
STABDŽIAI 6 mėnesių ar 6,000 mylių garantija už mūsų darbą (pataisymus). Atdara nuo 7 v. ryto iki 10 val. vakaro. Sav. Norbertas Langys

COME TO LITHUANIA IN 1978
JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

DEPARTING DATES		NIGHTS IN EACH CITY
Oct. 12 to Oct. 21	— $849.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Dec. 22 to Jan. 5	— $1,049.00	Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2

A full day's excursion to Kaunas and a half day trip to Trakai is included.

JONAS ADOMENAS
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N. Y. 10017
212—697-7257

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates $33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $31.00. Foreign countries $34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$37.00	$19.00	$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje ..... U.S.A.	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAKELTI Į KETVIRTĄ LAIPSNĮ

Lietuvos vyčių seime šiais metais į Ketvirtą laipsnį pakelti šie vyčiai: Irena Adamaitienė, Helen Minkalis Alexik, Algirdas Brazis, Ona Bučinskienė, Kunegunda Coach, Pranciška Degutienė, Antanas Jonutis, kun. Michael J. Kundrat, Irene Landes[illegible]ki, Jurgis Mikalauskas, Anthony M. Miner, kun. Jonas Pakalniškis, Marion Racicot, Eva Sh[illegible]ron, Marija Skaveikienė ir Jonas Valaška.

A.P.

— Amerikoje 1977 m. buvo 4,082 motociklistai.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia skambint 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirmad., antrad ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago
Tel. 489-4441
Dr. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So.49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šeštad

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-[illegible]
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. r. iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-[illegible]

Ofs. HE 4-1818; rez. PR 6-[illegible]
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kampas
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGAS
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-[illegible]
Val. pagal susitarimą. Uždaryta [illegible]

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-[illegible]

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 3-[illegible]
Rezidencijos telef. GR 4-[illegible]
Ofiso val.: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 ligi 3:00 val. popiet

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų CI 4-[illegible]
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446
F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų [illegible]
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Nuolatinė propaganda,

LAIKAI IR PALYGINIMAI

Metai iš metų sovietinė propaganda nenustoja šmeižti ir niekinti nepriklausomos Lietuvos laikotarpio, nuolat lyginda ma, kiek buvo tada mokinių, kiek buvo mokyklų arba kiek iš hektario prikulta grūdų. Nuolat kalba apie elektrifikaciją, apie statybas, apie gyvenimo lygį, apie radiją ir spaudą, tačiau niekada nelygina su caro meto okupacija Lietuvoje.

Lyginti su tuo, kas buvo prieš keturiasdešimt metų, yra neteisinga, nes tuo metu tikrai visame pasaulyje, ne tik Lietuvoje, buvo žemesnis ekonominis lygis, nebuvo nei radijų tinklo, nei tiek daug mokyklų. Per keturiasdešimt metų visur pasiekta pažangos ir jos būtų pasiekta ir Lietuvoje be jokios komunistų malonės, be jos raginimų ir nuolatinės, Lietuvos gyventojui nepaprastai įgrisusios propagandos.

*

Komunistinė spauda vis spausdina savo laikraščiuose, kad koks tai Smetonos valdininkas išnaudojo darbininką, kad kaimiečiai turėjo surinkti pinigų Bažnyčiai, kad nebuvo daktarų ir mokyklų. Bet prie caro taip pat nieko nebuvo ir, jei jau lyginti tai galėtų prisiminti komunistai ir savo brolius kazokus, lupusius Kraštuose kaimiečius. Galėtų komunistiniai carai palyginti dabartinę Lietuvą su carine Lietuva. Tada pamatytų, kad Lietuva per dvidešimtmetį pasiekė daugiau negu galingoji imperija Sov. Rusija, besigirianti savo spalio revoliucijos pasiekimais. Ir jei kas buvo pasiekta, tai nepaprastų aukų kaina, kalinių ir išnaudojamų darbininkų prakaitu. Sovietų Rusijoje, kur darbininkas yra išskirtinai žeminamas, daugelis stengiasi iš to luomo ištrūkti, nes vienas dalykas būti kolchozininku, o kitas dalykas būti to kolchozo varovu, vienas dalykas būti mūrininku, o kitas dalykas planuoti lenktynes, kad tie mūrininkai daugiau pamūrytų. Gera būti tinkuotoju, bet daug geriau skaičiuoti, koks plotas nutinkuotas. Svarbu būti melžėja, bet lengviau rėkti, kad būtų primilžtas kuo didžiausias kiekis. Raginti, kad būtų gerai šeriamos kiaulės yra daug lengviau, negu tas kiaules šerti. Komunizmas remiasi nuolatine prievarta, nuolatiniais raginimais ir šauksmais.

Suprantama, kad materialiai vieni geriau, kiti blogiau stovi. Suprantama, kad laikas bėga ir materialinių gėrybių turi gausėti ir buitinė pavergtojo padėtis turi pasidaryti šviesesnė, bet niekaip nešviesėja pats žmogaus dvasinis gyvenimas, nes žmogus yra nuolat plakamas įvairiausių agitatorių.

*

Pavergtoje Lietuvoje, kaip ir visur komunistinėje sistemoje, yra kolchozininkas ir darbininkas, o taip pat yra milžiniški įvairių komunistų vadovų būriai, kurių paskirtis tik prižiūrėti. Komunistinė "Tiesa" rugsėjo 16 d. laidoj rašo: "Lietuvos TSR liaudies kontrolės komitetas apsvarstė, kaip Utenos ir Švenčionių rajonų liaudies kontrolės komitetai tikrina javapiūtės darbų eigą ir žiemkenčių sėją". Žodžiu, vieni kontrolieriai tikrina kitus kontrolierius ir viskas tai ant kolchozininkų galvų. "Tiesa" rašo: "Kai kur kontroliniai postai, teisindamiesi sunkumais, susilpnino kovą su derliaus nuostoliais. Antai, patikrinimas parodė, kad Utenos rajono T. Tilvyčio kolūkyje dėl blogai sureguliuotų kombainų iš kiekvieno hektaro vidutiniškai buvo prarandama po 2-3 centnerius grūdų. Didelių grūdų nuostolių pasitaiko Švenčionių rajono "bolševiko" kolūkyje, Adutiškio tarybiniame ir kai kuriuose kituose ūkiuose. Rajonų komitetai nepasiekė, kad javapiūtės metu veiksmingai dirbtų visos liaudies kontrolės grupės. Kai kurios iš jų, kaip antai Švenčionių rajono Svirkų tarybinio ūkio, "Taikos" kolūkio, Utenos rajono Kirdeikių tarybinio ūkio, neretai paviršutiniškai atlieka patikrinimus, nekovoja už tai, kad būtų pašalinti atskleisti trūkumai. Ne visur liaudies kontrolės or anai javapiūtės eigos patikrinimus koordinuoja su Tarybų nuolatinėmis komisijomis "Komjaunimo prožektoriaus" štabais". Žodžiu, komisijos ant komisijų, įvairūs šnipai, kontrolieriai, komjaunimo prožektoriais vadinami, seka vargšą piovėją, kad tik šis stengtųsi, kad niekur nesugaištų ir nieko neprarastų. Anot "Tiesos": "Liaudies kontrolės komitetams pasiūlyta žymiai sustiprinti ryšius su Tarybų nuolatinėmis komisijomis "komjaunimo prožektoriaus štabais, tarpžinybiniais kontrolės organasi, plačiau praktikuoti bendrus patikrinimus". Žodžiu, visur tik komisijos, patikrinimai, komitetai, kontrolės ir dešimtys kitos biurokratijos ant vargšo Lietuvos kolchozininko galvos, kad vyresniajam broliui rusui daugiau grūdų prikultų.

*

Komunistinė statistika, lyginda ma savo sistemų su nepriklausomos Lietuvos gyvenimu, galėtų palyginti, kaip dirbo laisvas ūkininkas, kiek buvo jį raginančių ir sekančių biurokratų, gyvenančių iš jo darbo. Kalbėdami apie "supuvusius vakarus", komunistai galėtų palyginti, kiek biurokratai seka amerikiečio farmerio darbą ir kokie "komjaunimo prožektoriai" tikrina, ar jis kukurūzus gerai nuima. Komunistai mėgsta lyginti su praeitimi, galėtų jie palyginti, kokia dabartinė biurokratija su buvusia laisva Lietuva arba net su dabartinėmis laisvomis valstybėmis.

Pavergtam žmogui įgrista nuolatinė propaganda, nuolatiniai dirbtinai išpūsti ar laisvą pasaulį šmeižią skaičiai, bet dar labiau Lietuvos gyventojui įgrista įvairios liaudies kontrolės, komisijos, rajonų vadovybės, besistengią užsidirbti duoną persekiordami ir ragindami. Jokioje srityje okupantus pavergtoj Lietuvoj tiek nepasiekė, kaip įvesdamas nuolatinių raginimų ir sekimų sistemą. Minėdami savo spalio sukaktis, tai galėtų komunistai prisiminti, nes sekime ir biurokratijoje tikrai visus pralenkė.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

GYVENIMO ĮPRASMINIMAS

Kard. H. B. Hume parašė veikalą "Searching for God" (Dievo ieškojimas), kurį šiemet išleido Paulist Press New Yorke. Toje 181 pal. knygoje daugiausia sujungtos konferencijos, skirtos išryškinti vienuoliškąjį dvasinį gyvenimą, bet iškeliami dalykai, kurie gali būti naudingi visiems vidinės pažangos siekiantiems. Gilesnės dvasios žmogus, pabrėžia autorius, žinos kaip laikytis turguje ir tyruose. Maldą autorius vaizduoja kaip Dievo laukimą tyloje. Skatina stengtis sukauptus dvasinio susitelkimo lobius ir kitiems perduoti. Gilesnį maldos aptarimą duodamas kalba: "Malda yra meilės dialogas tarp Dievo ir mūsų pačių. Tai šauksmas tvarinio, sugniužusio prieš Dievą." Autorius pabrėžia, kad artimo meilė yra išbandymas mūsų turimos Dievo meilės. Žmogaus atsilikimas nuo Dievo yra dvasinė mirtis. Mūsų jaučiamas Dievo ilgesys yra dvasinio įkvėpimo apvainikavimas. Dvasinei pažangai labai svarbu — mokėti pasakyti taip kitiems ir ne — sau pačiam.

Autorius primena, kad laimę sudaro mylėti Dievą ir būti jo mylimam. Problema iškyla, kad mes dažnai Dievui neleidžiame mus mylėti, o tai yra rezultatas mūsų ignorancijos, kylančios iš nemąstymo apie Dievą. Svarbus dalyykas vidinė tyla ir pamėgimas būti vienam su Dievu.

Šios mintys parodo, kad autorius, nors ir kalbėdamas apie žinomus dalykus, išsineria iš kasdieniško blankumo, mokėdamas prabilti vaizdžiai ir prasmingai.

LIETUVIŠKOJI ETNINIŲ STUDIJŲ DALIS

Illinois projektas ir jo sunkus kelias

L RASLAVIČIUS

ETNINIŲ STUDIJŲ PRADŽIA

Apie etnines studijas gana plačiai rašiau "Drauge" 1974 ir 1975 metų pabaigoj. Dabar po 3 - 4 metų reikia pažvelgti, kokia padėtis lietuviškosios etninių studijų dalies.

1974 buvo pirmieji metai, kada kongresas pirmą kartą patvirtino 3.5 milijonų dolerių etninėms studijoms. Instrukcijos ir gairės prašymams buvo labai neaiškios. Iš viso buvo paduoti 887 prašymai. Lietuvių buvo 4: Švietimo tarybos, Balzeko muziejaus, Lietuvių "media" kolektyvo ir Lietuvių operos. Palyginimui: lenkų —8, juodųjų —15, Amerikos indėnų — 13, žydų — 9.

Patenkinti buvo tik 42 prašymai, nė vienas iš lietuvių. Didžiausios sumos buvo nukreiptos į universitetus. Taip atsirado 3 didieji: Illinois u-to Chicago Circle Campus — 170,000 dol., **Michigano valstijos Etninių Studijų centras**, susijęs su Wayne universitetu, — 170,000 dol. ir Clevelando viešosios mokyklos susijusios su Clevelando State universitetu — 170,000 dol.

Įdomu, kad 17-kos įvairiausių žydų organizacijų remiamas Philip W. Lown Graduate Center for Contemporary Jewish Studies prie Brandeis universiteto Waltman, Mass., susilaukė 80,000 dol. paskyrimo. Šis projektas buvo užsibrėžęs paruošti komplektą moduliarinių programos vienetų, apimančių žydų bendruomenės išsivystymą JAV, paskleisti tą medžiagą po visą kraštą ir paruošti personalą ja naudotis.

Atrenkant vertingiausius prašymus, skaitytojų — vertintojų buvo 68. Iš jų juodųjų — 7, vokiečių — 5, žydų - 4, lietuvių, lenkų, italų, graikų po 3, kitų po 1 ar 2. Skaitytojai atstovavo 33 rasinėms ar tautinėms grupėms. Lietuvių skaitytojai buvo kun. K. Pugevičius, Virginija Gureckienė ir Jonas Genys.

Be 4 tiesioginių lietuvių prašymų, mūsų organizacijos rėmė visus 3 didžiuosius projektus. Tačiau pilnateisės grupės pripažinimą turėjo tik Clevelando lietuviai, J. Stempužio atstovaujami Patariamojo projekto taryboj.

Antrą projektą žydai laimėjo New Yorke. Tai Anti-Defamation League of B'nai B'rith. Projekto apimtin įėjo Tyrimų grupės nustatymas kultūrinio pliuralizmo aptarimo ir išvystymas bei išbandymas strategijos jo efektyviam mokymui.

Statistiką ir žydų sėkmingumą gaunant pašalpą net 2-ms iš 9 prašytų projektų pateikiau norėdamas pavaizduoti reikšmę įsitvirtinimo universitetuose ir organizacijų veikiančių žydų interesams, bet amerikietiškais metodais.

TRYS DIDIEJI PROJEKTAI — 1974 M.

1. *Detroito — Michigano projektas*

Nors visos užbaigtos projekto medžiagos neteko matyti, bet toj daly, kurią mačiau, apie lietuvius nieko nėra.

2. *Illinojaus — Chicagos Circle projektas*

Buvau šio projekto Patariamosios tarybos narys, atstovavęs lietuvių Švietimo tarybai projekto darbuose. Tarpgrupinės politikos dėka pavyko įtvirtinti lietuvius kaip ed hoc grupę. Mums labiau rūpėjo patekti į tekstinę programos dalį su Lietuvos istorijos ir jos politinės situacijos santrauka, tai reikėjo atsisakyti tokių dalykų, kaip marginami lietuviški margučiai ar švenčiamos kūčios, juo labiau, kad ukrainiečiai labai išlindo su savo margučių marginimu. Todėl visą svorį nukreipėme į vadinamą "entry unit", kur 8-10 skyriaus lygyje nagrinėjama įvairių tautybių imigracija į JAV, priežastys ir kilmės kraštų istoriniai bruožai iki pat šių dienų.

Kiekvienos grupės istorinei daliai buvo skirta tik 6 puslapiai. Projekto direktoriui esant lenkų kilmės amerikiečiai dr. Edward Kołyszko, kurio senenliai yra kilę nuo Ašmenos ir, kaip jis sako, su tokia pavarde kaip jo, negalįs būti grynas lenkas. Jis save laiko lenkų - lietuvių kilmės amerikiečiu, nors išaugęs lenkiškoje atmosferoje. Ruošiant daktaratą Krokuvoj, jam atsivėrė akys kas liečia istorinius lietuvių ir lenkų santykius ir tautybės pasikeitimą lenkų kultūros įtakoj.

Todėl nebuvo sunkumų pravesti visiškai lietuviškos versijos istorijos santrauką tiek priešunijiniam, tiek pounijiniam laikotarpy. Lenkiškojoj daly nekartojami tie dalykai, kurie yra lietuviškojoj daly, o daugiau koncentruojamasi į priešcarinę rezistenciją, sukilimus ir emigracijos priežastis.

E. Kolyszko panaudojo S. Kudirkos šuolį į laisvę pratyboms skirtumui tarp tautybės ir pilietybės išryškinti. Tam reikalui jis perspausdino 3 straipsnius iš "New York Times", aprašančius S. Kudirkos istoriją, kuriuos perskaitęs mokinys turi atsakyti keletą klausimų apie tautybę ir pilietybę. Tai bene pirmas kartas, kada JAV moksleivis turės skirti tas 2 sąvokas taip, kaip europiečiai jas skiria.

Aleksandras Kuršius — nesantaikos priežastis

Chicagos miesto Švietimo Taryba dar prieš federalinių projektų pradžią kreipėsi į įvairias etnines grupes, prašydama paruošti konspektus apie kiekvienos grupės istoriją tiek kilmės krašto, tiek šiame krašte papročius, šventes ir įnašą į JAV gyvenimą, o ypač į Chicagos miesto gyvenimą. Lenkai, italai ir graikai sugebėjo tai padaryti gana trumpu laiku, o mūsų seselės Perpetuos paruoštas konspektas ir tuometinio Švietimo tarybos pirmininko J. Kavaliūno patikrintas užkliuvo pas Brighton Parko viešosios mokyklos vedėją, kuris turėjęs tą darbą perredaguoti, bet vis dėl "laiko stokos" neįstengęs. Ir atrodo, kad iki šiol per 5 metus nieko nėra padaręs. Tokiu būdu lenkai greit išvystė savo programą, o lietuviams vis negalint pralaužti ledų su tuo mokyklos vedėju, be jokios kritikos ir konkurencijos galėjo įrašyti, kas tik jiems patiko. Ir Aleksandras Kuršius, lietuvis gydytojas, buvo paverstas Aleksander Kurszewskiu, lenku, ir visi jo nuopelnai įsteigiant pirmąją "lotynų mokyklą" Naujajame Amsterdame, dabartiniame New Yorke, kartu su juo buvo pasisavinti lenkų.

Šitas faktas lyg koks slogutis mane slėgė, bet nieko nebuvo galima padaryti, nes tai buvo aplinkybių ir lietuviško nepareigingumo rezultatas Chicagos miesto Švietimo tarybai paprašius etninių studijų konspekto apie lietuvius, mūsų Švietimo tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas paprašė vieno jaunesnės kartos lietuvio, dirbančio viešojoje mokykloje, šitą darbą atlikti, kuris mielai sutiko. Išlaikęs pasiimtą medžiagą beveik dvejus metus ir nieko nepadaręs šis "taurus" tautietis vieną dieną pristatė J. Kavaliūnui 2 dėžes medžiagos ir nė žodžio nesakęs, išvyko. Tada paskubomis seselė Perpetua parašė nemažos apimties konspektą. Tenai buvo aprašytas ir Kuršius ir jo nuopelnai Amerikai. Bet, lenkams laimėjus laiko atžvilgiu, laimėjo jie ir Kuršių bent Chicagos miesto mokykloms skirtoje literatūroje. Todėl, kai, berods, Lietuvių Tautinės sąjungos New Yorko skyriaus iniciatyva, minint Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktį, buvo atidengta memorialinė lenta vietoje, kur buvusi pirmoji Kuršiaus mokykla, mano slogutis išnyko.

Iškilus Kuršiaus reikalui Illinois projekte, Edwin Cudecki, Chicagos miesto viešųjų mokyklų svetimų kalbų skyriaus vedėjas, šoko kaip įgeltas, kai buvo paskaitytas mūsų pusės puslapio tekstas apie Kuršių. Jam talkininkavo italų atstovas, geras Amerikos istorijos žinovas, nes Lietuvių Enciklopedijoj viena data iš Kuršiaus biografijos yra su 100 metų klaida (greičiausiai korektūros). Po karštų diskusijų buvo pasiektas kompromisas —Illinois projekto tekste visai Kuršiaus neminėti nei kaip lietuvio, nei kaip lenko. Bet... memorialinė lenta New Yorke tikriausiai greit neišnyks ir su laiku kalbėdami apie lietuvių įnašą Amerikai įdėsim į tekstą tos lentos fotografiją — Alexander Kurtius, Lituanus nobilis.

Kuršiaus atveji smulkiau aprašiau, kad tiek jaunas, tiek vyresnės kartos skaitytojas sužinotų, kaip reikėjo kirstis dėl kiekvieno žodžio ar sakinio ten, kur įvykiai ar problemos susidurdavo su lenkais. Pagarba J. Kavaliūnui, šauniai gynusiam ir apgynusiam Kuršiaus tautybę. Bet kompromisas buvo reikalingas, nes federalinės valdžios finansuojamas projektas turi išleisti kontraversinius klausimus, kad viešpatautų darna ir vienybė...

Iš viso šis projektas paruošė 5 vienetus.

1. *Ethnic Resource guide* —pagal tautybes sugrupuoti adresai institūcijų, mokyklų, krautuvių ir organizacijų, kurios gali būti naudingos papildomai informacijai. Lietuviškasis skyrius prašyte prašosi papildymo ir patikslinimo.

2. *Inter-Ethnic Celebration* - šventiniai papročiai ir tradicijos. Lietuviškasis skyrius ribojasi margučių marginimu svogūnų lukštais.

3. *Ethnocentrism and Prejudice* — daugiausia bendro didaktinio pobūdžio straipsneliai, smerkiantieji nusiteikimą prieš kitas grupes ir aukštinimą tik savosios. Šis vienetas susilaukė didžiausio pareikalavimo, jau spausdinama III laida.

4. *Inter — Ethnic Music. Rhythm the Puls of Humanity.* Vargais negalais pavyko prakišti ir 2 lietuviškas daineles: "Pasidirbau aš dūdelę" K. Jakubėno, aranžuota J. Gaubo, ir "Riešutėliai", liaudies daina, aranžuota J. Bertulio. Gaila, kad muzikos direktorė, kuri šį vienetą redagavo iš 4 pateiktų dainelių, teįdėjo tik dvi. Dainas parinko J. Kreivėnas, o žodžius į anglų kalbą išvertė muzikė A. Stephens.

Prie muzikos spausdinto vieneto yra dar 2 magnetofono kasetės 1 val. grojimo kiekviena. Konspekte nurodyta, kad nusiuntus 2 naujas kasetes į Sprin - fieldą, Ill., jos bus greit grąžintos įgrotos. Susidarė įspūdis, kad į kasetes yra įgrota daugiau dainų, negu konspekte pateiktosios. Lietuviškas daineles į kasetę įdainavo 4 lietuvaitės, Circle Campus sutdentės, Rūta Miknaitytė, Alvida Baukutė, Laimutė Rupinskaitė ir Jūratė Lingytė. Tačiau Illinois superintendanto įstaigoj viešajam švietimui man

(Nukelta į 5 psl.)

JAV LB krašto valdybos pirmininkas inž. A. Gečys, PLB garbės teismo pirmininkas dr. J. Sungaila ir A. Sungailienė pokalbyje "Draugo" spaudai stiprinti surengtame bankete Nuotr. Jono Kuprio

KOVA SU NUSIKALTĖLIAIS

Buv. Lietuvos kriminalinės policijos valdininko atsiminimai

STASYS TRINKA

4

1909 metais aš persikėliau gyventi į Rygos miestą, kuriame gyveno mano motinos giminaičiai. Čia gyvenau iki 1913 metų, iki buvau pašauktas į rusų kariuomenę. Gyvendamas Rygos mieste dirbau prie įvairių darbų, o vakarais lankiau suaugusių kursus ir ruošiaus laikyti egzaminus iš 4 gimnazijos klasių.

Rygoje

Rygos miestas buvo įkurtas XII amž. pradžioje vokiečių prekybininkų, kurie Dauguvos upės žiotyse pastatė prekių sandėlius ir įsteigė prekybos kontoras. Po jų atvyko dvasiškiai, amatininkai ir visokio plauko perėjūnai. Paskui prekybininkus sekė dvasiškiai. XII amžiaus pabaigoje į Rygą atvyko Šv. Augustino ordino vienuolis Meinhardas ir įkūrė vienuolyną. Jis buvo pirmas Livonijos vyskupas. 1196 metais į Rygą atkeliavo antras Livonijos vyskupas Bertoldas, kurį kronika vadina tikruoju Rygos miesto įkūrėju. Šis aukštas bažnyčios hierarchas, matyt, kardą valdė neblogiau už krapyklą, nes po 2 metų žuvo bekovodamas su lybiais. Jam žuvus 1199 m. Popiežius Grigalius IX paskelbė kryžiaus karą prieš lybius. Paskirtas trečias Livonijos vyskupas Albertas atplaukė į Rygą su dideliu laivynu — 23 laivais, kurie atgabeno ne tik bažnytinių reikmenų, bet ginklų, bei misininkų, kurie pradėjo skelbti krikščionybę ne tik žodžiu, bet ir kardu. Todėl jie ir buvo pavadinti kardininkais.

Amžių bėgyje Rygos miestas turtėjo ir gražėjo. Namai beveik visi buvo mūriniai, kurių dauguma buvo 5-6 aukštų, pagražinti įvairiomis skulptūromis. Gatvės buvo išgrįstos tašytais akmenimis, kurie buvo atgabenti su laivais iš Švedijos.

Vėliau Rygos miestą ir visą Baltijos kraštą užkariavo Rusijos caras Petras I-sis. Nuo to laiko kalavijuočių viešpatavimui buvo padarytas galas.

Rygos mieste buvo daug fabrikų, todėl lietuviai važiuodavo į Rygą darbų ieškoti, nes Lietuvoje darbų nebuvo.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Rygos mieste buvo apie 400.000 gyventojų, kurių tarpe apie 50.000 lietuvių, kurie dirbo prie įvairių darbų. Rygos mieste buvo dvi R-Kat.bažnyčios, kuriose buvo laikomos lietuviškos pamaldos. Viena iš jų buvo senamiestyje netoli Dauguvos upės kranto, o antroji Katolių (Katalikų) gatvėje. Toje pačioje gatvėje, netoli bažnyčios buvo Liudo Jakavičiaus spaustuvė, kurioje jis redagavo ir leido lietuvių kalba savaitraštį "Rygos Garsą". Leisdavo ir lietuviškus kalendorius, kurie būdavo platinami po visą Lietuvos kraštą. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis savo spaustuvę pergabeno į Lietuvą, į Šiaulių miestą, kur ir mirė.

Mano tarnyba rusų kariuomenėje

1913 metais buvau pašauktas į rusų kariuomenę ir paskirtas į 3 bateriją, 48 artilerijos brigadą, 24 armijos korpusą, kurios buveinė buvo Samaros mieste, prie Volgos upės kranto. To korpuso vadu buvo karo metu pagarsėjęs generolas Kornilovas, kuris revoliucijos metu kariavo prieš bolševikus ir žuvo. Praėjęs naujokų apmokymą, buvau paskirtas į mokomąją kuopą, kurią baigiau 1914 metais. Tais pat metais, kilus pirmam pasauliniam karui, mūsų korpusas buvo pasiųstas į Austrijos frontą, kur vieno mūšio Galicijoje metu, netoli Lvovo miesto, buvau sužeistas per kairiosios kojos kelį. Apie mėnesį buvau gydomas Lvovo miesto karo ligoninėje. Po to buvau pervežtas į Rusiją ir gydomas Charkovo ir Čerkasų miestų karo ligoninėse. Žaizdai sugijus, buvau paskirtas į sveikstančių kuopą, kuri buvo Taganrogo mieste, prie Azovo jūros kranto. Paskirti į tą kuopą kareiviai jokių užsiėmimų neturėdavo, tik kas savaitę turėdavo eiti pas gydytoją patikrinti sveikatą. Gydytojui tikrinant mano sveikatą, sužinojau, kad jis yra žydų tautybės ir kilęs iš to paties Žagarės miesto, kuriame gimiau ir užaugau. Patikrinęs mano sveikatą, jis man parašydavo raštelį, kad esu atleistas sveikatos pataisymui savaitei laiko. Praslinkus trims savaitėms laiko, aš gydytojo paprašiau, kad pataisymui sveikatos jis mane leistų važiuoti namo. Gydytojas man pasakė, kad tai padaryti jis neturįs teisės ir kad tai padaryti galįs tik vyriausias gydytojas, kuris už kelių dienų turįs atvažiuoti tikrinti sveikstančių kareivių sveikatos stovį. Paskirtą dieną liepė man ateiti sveikatos patikrinimui ir pažadėjo tarti už mane gerą žodį. Atėjęs į sveikatos patikrinimo kambarį, už stalo radau besėdintį generolo uniformoje gydytoją. Tame kambaryje buvo susirinkusių apie 30 sužeistų kareivių, iš kurių mūsų gydytojas po vieną iššaukdavo prie stalo ir vyriausiam gydytojui referuodavo kareivio sužeidimą ir jo sveikatos stovį. Gydytojas pamatęs mane įeinantį į kambarį, pašaukė prie stalo ir vyriausiam gydytojui pasakė, kad aš esu sunkiai sužeistas per kelį ir kad aš, tur būt, kariškai tarnybai nebūsiu tinkamas. Išgirdęs tai, vyriausias gydytojas pasakė: "išduot jam baltą bilietą ir tegul važiuoja namo. Tačiau mano gydytojas pasakė, kad jo nuomone būtų netikslu iš karto visai atleisti iš kariuomenės, bet reikia pirma paleisti 6 mėnesiams pataisymui sveikatos ir, jei po to aš būsiu rastas netinkamas kariškai tarnybai, tai tik tuomet visai paleisti iš kariuomenės. Vyriausias gydytojas su tuo sutiko ir mano gydytoją pagyrė už tokį patarimą.

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 3 psl.)

niškiams, artimiesiems draugams ir organizacijų atstovams, viso devyniasdešimčiai asmenų.

Pobūvį atidarė Rita Garliauskaitė. Programai vadovavo ir Urbonų asmenybės ryškinančią įžangą padarė Stasys Garliauskas. Prieš vaišes meldėsi klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Trumpiau ar ilgiau kalbėjo šie gerbėjai: Dloco v-bos pirm. Raimundas Sakis — Sukauskas, ALB Radijo kl. direktorius ir transliacijų pranešėjas Jonas Kriščiūnas, uteniškis kaimynas Jonas Gaižutis, kitas kaimynas, St. Butkus šaulių kuopos vadas Vincas Tamošiūnas, LB ir LF atstovas Vytautas Kutkus, Altos ir Balfo direktorė Elzbieta Paurazienė, Tautinės sąjungos ir ramovėnų veikėjas Stasys Šimoliūnas, Lietuviškų Melodijų radijo programos vedėjas Algis Zaparackas, inžinierių ir architektų (ALIAS) Detroito skyriaus atstovas Antanas Tumosa. Kiekvienam atskleidus vis po naują išvykstančiųjų bruožą, išryškėjo gan apčiuopiami abiejų Urbonų portretai. Vacys — ALB Radijo klubo veiklos dalyvis nuo pat atvykimo Amerikon bene 1948 metais, o paskutinius 15 metų, gal su viena trumpa pertraukėle, klubo pirmininkas. Jo dėka radijo transliacijos įvykdavo net ir krizių su stoties vadovybe metu. Visas penkiolikos metų programas jis įrašė į magnetines juostas. Šalia Radijo klubo, darbais ir pinigu rėmė visas centrines organizacijas — Vliką, Altą, LB, LF Detroito vajaus komiteto narys. Nepaprastai sėkmingų piniginių vajų organizatorius I PLJ kongreso ir Jaunimo žygio į Jungtines Tautas atvejais. Vienas iš Lietuvių kambario įrengimo Wayne valstybiniam un-te iniciatorių. ALIAS veikloje reiškęsis organizaciniais darbais bei brandžiais raštais šios sąjungos oficioze Technikos Žodyje. Abu, Vacys ir Stasė —vieni pirmųjų LF tūkstantininkų Detroite, stambių sumų aukotojai Dainavai, Balfo rėmėjai ir aukų rinkėjai Detroito gatvėse. Stasė —Vasario 16-tosios g-jos rėmėjų būrelio organizatorė, vadovė, per eilę metų sutelkusi ir pasiuntusi dideles sumas dolerių. Abu dideli tolerantai, kuklūs, nesiveržių į pirmąsias vietas.

Visi kalbėtojai, išskyrus St. Šimoliūną, sveikatos, laimės ir saulės belinkėdami, dejavo, kam dar tokie sveiki ir stiprūs Detroitą palieka, siūlė apsispręsti, visai Detroite likti, ar bent dažnai ir ilgam čia lankytis. Ne ką geresni ir St. Šimoliūno linkėjimai: pasiryžote, tai nė žingsnio atgal; bet ir ten įsitraukite į visuomeninę veiklą!

Išvykstančiųjų atminčiai buvo įteikta bendra dovana — Viktoro Veselkos sukurta meniška bareljefinė Vytis.

Radęs tinkama momentą, V. Urbonas paskelbė, jog nuo šiandien ALB radijo klubo pirmininke tampa jauna akademikė Rita Garliauskaitė. Kaip "valdžios, galybės ir garbės ženklą" čia pat įteikė jai klubo nario mokesčių bei aukų pakvitavimų knygelę.

Atsisveikinimo žodyje V. Urbonas visų kalbėtojų pareiškimus lyg ir patvirtino, tik jam įprastu kukliu būdu. Dėl 15 metų į juostas įrašytų programų, patikslino, jog, kai išvažiuodavo atostogų, programų įrašymu pasirūpinda davo dr. Povilas Šepetys. Džiaugėsi R. Garliauskaitės ir kito jauno akademiko Algio Janušio įsijungimu į ALB radijo klubo valdybą. Labai šiltai atsiliepė apie "Radijo klubui tūkstančius sutelkusią nuolatinę šeimininkę Sof. Dryžienę, bei nuolat karališkus tortus aukojančią P. Balandienę (jos abi šiame pobūvy dalyvavo— pirmoji kaip šeimininkė, antroji su dovanai atvežtais tortais). Papasakojo apie savo namuose (dabar jau parduotuose) kieme įrengtą meilės suolelį. Ant jo sėdėdavęs, kai piktumai ir rūpesčiai apnikdavę. Susimąstydavęs, ramybė grįždavusi. Kai sėdėdavęs apsipykęs su Stase, ateidavusi ir ji, atsisėsdavusi ant kito galo, tylomis susitaikydavę. Klausė, ar kuris savo kieme tokį suolelį turime? Niekas neatsiliepė.

V. Urbonas perleidžia pareigas naujai pirmininkei R. Garliauskaitei Nuotr. J. Gaižučio

Čia rašančiojo nuomone, iš visų atsisveikintojų geriausiai (ir beveik trumpiausiai) bus pasakęs V. Kutkus. Pirma, jis sakė, trumpai aptarti Vacio ir Stasės Urbonų nuveiktus darbus neįmanoma. Ir antra — Vacys buvo didžiausias tolerantas visokių įsitikinimų, visokių pažiūrų žmonėms. Tai šventi tiesos žodžiai, prie kurių begaliu pridėti amen. Jei kiekvienoje Detroito ir kiekvienoje bendrinėje organizacijoje būtų bent po keletą Vacio Urbono tipo žmonių, tarpusavės rietenos išnyktų.

Turiu Detroitą apleidžiančiam Vaciui Urbonui ir savo linkėjimus. Priešingai išleistuvių kalbėtojams, linkiu visuomeninę veiklą palikti ramybėje ir nuo jos tikrai eiti į pensiją. Tačiau, įsikūrus ir pailsėjus, koncentruotis į kur kas svarbesnę sritį — atsiminimų rašymą. Niekas neabejoja, kad Vacys turi daug ką papasakoti. O tie, kurie girdėdavo radijo programoms paruoštus jo reportažus ir kurie skaitydavo jo straipsnius Technikos Žodyje, neabejoja, kad įdomius atsiminimus rašyti jis irgi sugebės. Lauksime.

Alfonsas Nakas

ŠILAINIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Po smagių vasaros atostogų Šilainės šokėjai penktadienį, rugsėjo 30 d., susirinko Kultūros centre pasitarti dėl šių metų planų.

Vadovė Galina Gobienė pirmiausia pasveikino visus susirinkusius, linkėdama gerų šokimo metų. Perskaičius šokėjų sąrašą, pasirodė, kad beveik visi šokėjai iš pereitų metų planuoja dalyvauti.

Vienas pakeitimas yra, kad vyresniųjų ir jaunesniųjų grupės repetuos penktadieniais: jaunieji nuo 7 iki 8, o vyresnieji nuo 8 v. v. Jau turime kelis pakvietimus pasirodymams, o ypatingai ruošimės Šilainės 30-tų metų šventei gegužės 19 d.

Visas lietuviškas jaunimas kviečiamas prisijungti prie Šilainės. Pirma repeticija spalio 6 d. *Kristina Veselkaitė*

ŠAULIŲ KUOPA MINĖS DVIDEŠIMTMETĮ

Minėjimas įvyks spalio 14 d. 6:30 v. v. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, Southfield, Mich, 25335 West Nine Mile Rd.

Istorikas Jonas Švoba skaitys trumpą kuopos istorinę apžvalgą. Elena Juciūtė, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė, skaitys paskaitą. Po paskaitos seks svečių pristatymas ir apdovanojimai.

Meninę dalį atliks solistė Danutė Petronienė ir Chicagos Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės jaunųjų tautinių šokių grupė "Vytis", vadovaujama šaulės J. Jasaitytės. Grupės šokių mokytoja Violeta Atkinson. Akordeonu palydės muz. Rimas Kasputis. Po programos vaišės ir šokiai. Vaišėmis rūpinasi Adelė Poderienė. Programą praveda Stefa Kaunelienė. Šokiams gros muz. Rimo Kaspučio vadovaujama kapela "Romantika". Įėjimas visiems $10, moksleiviams $5.

Minėjimo metu ten pat bus suruoštos ir parodėlės: Elenos Juciūtės iš sovietiniame kalėjime padarytų eksponatų ir Kazio Sragausko ir Jono Morkaus foto nuotraukų. Bus galima įsigyti ir knygą "Pėdos mirties zonoje" ir gauti autorės parašą.

Stalai ir nakvynės užsakomos: Emilija Kutkienė tel. 846-3280 ir Vincas Tamošiūnas tel. 843-6027.

Ant rytojaus, spalio 15 d. 10:30 v. šauliai organizuotai su vėliavomis dalyvauja pamaldose Šv. Antano parapijos bažnyčioje, 25-tos ir Vernor g-vių kampe.

Po pamaldų sesės šaulės, vadovaujamos Emilijos Kutkienės, svečius vaišins kavute ir pyragaičiais. Minėjime ir pamaldose šauliai turintieji dėvi uniformas, sesės — tautinius rūbus.

Stasio Butkaus kuopos valdyba kviečia Detroito ir kitų miestų šaulius ir visus kitus dalyvauti minėjime ir pamaldose.

A. Gr.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

St. Butkaus Šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko rugsėjo 27 d. kuopos moterų sekcijos vadovės Adėlės Poderienės namuose. Dalyvavo pirm. V. Tamošiūnas, kapelionas kun. A. Babonas, vicepirm. S. Kaunelienė, A. Poderienė ir Pet. Bliūdžius.

Posėdyje buvo svarstoma viena ir pagrindinė detalė — paminėjimo reikalai ir jo biudžetas. Nors paminėjimas kukliai bus švenčiamas, bet prie šių dienų kainų reikalauja didelių išlaidų. Kuopos valdyba ir visi dirbantieji šiame parengime jokių palengvinimų nedaro ir visi įeidami į parengimąą — minėjimą susimoka $10.

V. K. JONYNO PARODA

Abiejų Detroito skautų tuntų ir Akademinio skautų sąjūdžio iniciatyva, spalio 21-22 d. Kultūros centre (prie Dievo Apvaizdos šventovės) ruošiama dailės paroda, kurios pagrindinė atrakcija bus gausūs prof. Vyt. K. Jonyno kūrybos pavyzdžiai. Parodos rinkinį prasmingai papildys ir dvi skautės — filisterės dailininkės Danguolė Jurgutienė ir Ringailė Zotovienė savo paveikslais. Į parodos atidarymą iš New Yorko atvyksta dail. V. K. Jonynas, kuris praves meninėmis temomis pašnekesį, parodys skaidrių ir atsakinės į klausimus.

Detroitiečiams itin malonu turėti savo tarpe V. K. Jonyną, nes Dievo Apvaizdos bažnyčia yra išpuosta V. K. Jonyno vitražais ir kitais liturginiais simboliais, tiek viduje, tiek ir išorėje (pvz.. liet. kryžius). Savo kūrybinėje karjeroje V. K. Jonynas žinomas ir kaip pedagogas, profesorius bei administratorius, tiek Lietuvoje, tiek ir užsieny gyvendamas (Kaunas, Freiburgas, Mainzas, Queens, N. Y., Fordham University, N. Y.). Turėjęs net 15 savo atskirų parodų (Paryžius, Ryga, Freiburgas, Tuebingenas, Konstanca, Baden-Baden, Kitzzingen, Roma, New York, Milwauke, Cleveland, Bronx).

Jo darbų turi įsigiję muziejai Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje, o užsieny: Rygoje, Taline, Weimare, Hamburge, Antwerpene, Amsterdame, JAV — Metropolitan muziejus, Philadelphijos muziejus, New Yorko viešoji biblioteka, Brooklyno meno muziejus, Kongreso biblioteka Washingtone, Maino universitetas, Carnegie kolekcijoj. Neužmirštinas ir jo įnašas filatelijon, visi prisimename du Vatikano ir daugiau kaip 137 pašto ženklus, kursavusius 1947-48 m. Vokietijoje. Trumpoje korespondencinėje apybraižoje tiesiog neįmanoma bent kiek plačiau apžvelgti itin šakotą V. K. J. kūrybą, visą jo meninę veiklą ir bendrąjį įnašą tiek lietuviškam, tiek ir pasauliniam gyvenimui.

Sekančiomis savaitėmis šioje skiltyje bandysime aptarti ir kitų dviejų parodoje dalyvaujančiųjų menininkų kūrybinį kelią. *S.*

JAV paštas šių metų Kalėdoms išleidžia tokį pašto ženkliuką.

Jonas Mulokas

VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOJE

Ši knyga neseniai gauta. Kietais viršeliais. 116 pusl. Išleista Melbourne, Australijoje. Kaina su persiuntimu $4.30.

Užsakymus siųsti — DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Aloyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedegytės Palubinskienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlynų karvelių" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko kyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrišta į kietus viršelius. Tinka vaikams ligi 12 m. Jau dabar ją nupirkite savo pažįstamam vaikui dovanų. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Giedros Nasvytytės-Gudauskienės

KOMPOZICIJOS

NORĖČIAU SKRISTI — Naujos dainos mažiems ir jauniems. Kaina $2.00

4 DAINOS — Sopranui su piano akompanimentu. Kaina $3.00

VIEŠPATIES PASAULIS — Žemam balsui. Kaina 1.00

METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas. Kaina $2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Illinojaus gyventojai prideda 5% taksų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Marquette Parke. Savininkas parduoda gerai užlaikytą mūr. namą apie 28 metų senumo. 70 ir Campbell apyl. 2 butai — 5 kamb. ir 4 kamb. 2 maš. garažas. Skambinti po 5 val. vak., sekm. ir šešt. visą dieną tel. 778-8039.

64-ta ir Talman. Labai gerai išlaikytas 5 kamb. mūr. bungalow. Pilnas valgomasis, 2 miegami, taip pat įrengtas miegamasis pastogėje. Gazo šildyma. Garažas. $35,000.00.

88-ta ir Tulley (5200 į vakarus). Liuksusinė 3-jų miegamų rezidencija. 1½ vonios, įrengtas rūsys, 2 maš. garažas, uždengtas patio. Šoninis įvažiavimas. $71,500.00.

40-ta ir Artesian. 2-jų butų medinis. Reikia savininko. Tik $22,000.00.

40 ir Rockwell 2½ aukšto medinis. Gerai išlaikytas. Pilnas rūsys. Centr. gazu šildymas. $30,900.00.

39-ta ir Albany. Geras 2-jų butų po 4 kamb. mūrinis, ir 3-jų kamb. butelis rūsy. $54,000.00.

66-ta ir Washtenaw. Geram stovy 8 butų mūras. 6 butai po 4 kamb., 2 butai po 3 kamb. $17,280.00 metinių pajamų. Savininkas prašo $100,000.00.

Jei galvojate

PARDUOT, NUOMOT AR APDRAUST

Jūsų nuosavybę, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-060[illegible]

DABAR, NE RYTOJ!

Naujas 6 kamb. namas į vakarus, kur grynas oras ir arti Chicaga. Pigus — $53,500.00.

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už $41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. $50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namas — Svajonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šaldymas, atominė slėptuvė, 3 auto garažas, 2 balkonai. Patio, Marquette Parko centre.

Mūr. bungalow. 3 miegami. Gražiai užlaikytas. $34,000.

Namas ir tavernos - svetainės biznis. $80,000.

Mūr. namas. Didelė taverna, salė apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb. $85,000.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. Numažinta kaina — $54,900.

19 metų mūrinis. 5½ kamb. (3 mieg.). Gazu-oru šildymas. Arti St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas

Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WNSR, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

REAL ESTATE

68th & CALIFORNA

6-room, 3-bedrm. residence with 50×125 ft. lot. Low taxes. Upper 20's. (T. J. M.).

RE/MAX South, Inc. Tel. 361-1300

MISCELLANEOUS

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

KODĖL EIKVOTI PINIGUS APŠILDYMUI?

Ką išleidžiate namų apšildymui, tas išeina laukan per stogą ir sienas.

Mes dabar turime tokį gaminį izoliacijai, kuris gali visą tai sulaikyti, Su pilna izoliacija galima kuro sunaudojimą sumažinti iki 50%.

Ar negalvojate, kad jau laikas teigiamai veikti?

Dėl nemokamo apskaičiavimo skambinkite

EXPANSION SYSTEMS

2637 W. 63rd St., Chicago

Tel. 436-3606

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., telef. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge"

VYRAI IR MOTERYS

TOOL MAKER

National Manufacturer seeking experienced tool and die maker for Research and Development facility, Fort Lauderdale, Florida. Must be experienced in building and designing automatic equipment, tools, gauges for small parts assembly.

PERSONNEL

3400 W. Exchange Road

Crete, Illinois 60417

NORI PIRKTI

Ieškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skrynias, kėdes, t. t., "Oriental" kilimą, už prieinamas kainas. 312-891-3334

DĖMESIO

10% — 20% — 30% pigiau mokėkite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3206½ West 95th Street

Chicago, Illinois

Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

TEL. — WA 5-2787

MOVING

SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

Kreiptis į savininką

Tel. 476-2221

ĮSIGYKITE DABAR

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Valšnoros, MIC. knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje'

Knyga yra tik teologinė, ji dėl joms vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besdominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina $3.00. Galima ją įsigyti "Drauge".

Atsitraukę nuo savo kasdieninių rūpesčių ir vargų, tikrai rasite atgaivos įdomioj knygoj.

Skaitydami Renės Rasos

MEILĖ TRIKAMPY

ne tik užmiršit nuobodžią aplinką, bet nejučiomis persikelsit į romano veikėjų audringą jausmingumą, pilną džiaugsmų ir liūdesių, gyvenimą, kuris, kaip nuotykingas filmas, pagaus jus nuo pirmo puslapio ir laikys įtamoje iki paskutinio.

nama Drauge.

Knygos kaina tik 3 dol. Gaunama "Drauge".

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityt!

MŪSŲ KOLONIJOSE

Los Angeles, Cal.

PALAIDOTAS RAŠYTOJAS J. BALČIŪNAS - ŠVAISTAS

Juozas Balčiūnas — Švaistas, g. 1891 m. kovo 18 d. Lietuvoje, mirė Los Angeles, Calif. 1978 m. rugsėjo 21 d.

Rožančius vyko IX. 23 d. laidotuvių įstaigos koplyčioje Santa Monica, Calif. Ražančių (rožinį) kalbėjo prel. kun. J. Kučingis. Vargonais grojo komp. Br. Budriūnas, solo giedojo Deveikienė.

Atsisveikinimo kalbas pasakė: Prel. J. Kučingis — parapijos vardu. Rašytojų vardu — Alė Rūta. Savanorių kūrėjų, ramovėnų ir bendruomenės vardu — Vladas Šimoliūnas. Tautinės Sąjungos — Antanas Mažeika. Dailiųjų Menų klubo vardu — Algirdas Gustatitis. Santa Monicos Amerikos Lietuvių klubo —Albinas Markevičius.

Prie velionio karsto garbės sargybą, apsijuosę didelėmis Lietuvos vėliavomis, nešė ramovėnai. Dalyvavo pilna koplyčia žmonių. Kalbas įrašė lietuvių radijui Vladas Gilys.

Pirmadienį, rugsėjo 24 d., laidotuvių iškilmės šv. Kryžiaus kapinėse prie Los Angeles. Už velionį koplyčioje Šv. Mišias laikė kun. Alg. Olšauskas. Vargonais grojo Br. Budriūnas, solo giedojo Dambrauskaitė — Bichnevičienė. Atsisveikinimo kalbas pasakė: Kazys Karuža — šaulių vardu. Juozas Pažėra —giminių, skautų ir jaunimo vardu. Juozas Mitkus — lietuvių radijo vardu.

Grabnešiais buvo atstovai: savanorių kūrėjų, ramovėnų, šaulių, Dailiųjų Menų klubo, ir jaunimo bei skautų. Apeigas pravedė Alb. Markevičius.

Prieš karstą leidžiant į žemę visi sugiedojo Marija Marija ir Tautos himną.

Su velioniu atsisveikinti buvo atvykę Balčiūnų augintinė Birutė Petrušaitienė su dukrele Lidija.

Nuo karsto Lietuvos vėliavą ją uždėję ramovėnai nuėmė ir padovanojo velionio žmonai Aleksandrai Balčiūnienei.

Šiose laidojimo apeigose dalyvavo taip pat labai daug žmonių. Daugelis jų dėl to nėjo į darbą. Po visų apeigų dalyvavusieji buvo pakviesti į ponų Balčiūnų namus ir sodelį pasistiprinti ir atsigaivinti. Apeigų dienomis Los Angeles buvo šiemet didžiausi karščiai net ligi 106 laipsnių.

A. J. B.

Kenosha–Racine, Wis.

KUKLUS PRIMINIMAS IR PASKATA

Praeityje turėjome gražią parapinę ir bendrą veiklą. Kad mūsų LB apyl. tautiečių įnašas į išeivijos išlikimą nesusilpnėtų, stipriau pradėkime remti mūsų tautinius pasireiškimus. Skatinu tautiečius daugiau imtis veiklos iniciatyvos. Per vietos LB kasininką ar tiesiogiai paremti lietuvių mokyklas. Kurie mūsų vaikai moka skaityti lietuviškai, užsakykime jiems periodinę spaudą. Rekomenduoju "Draugą" ir "Pasaulio lietuvį", nes abu ugdo plačių pažiūrų lietuvį. Jeigu jūsų vaikai negali skaityti lietuviškai, užsakykite LB leidžiamą informacinį laikraštuką "Bridges". Nepamirškime ir Lietuvių Fondo. Tiesioginiai ir per LF įgaliotinį jį paremkime. Mums retėjant, senstant ir vis plačiau savo rūpestėliuose skęstant, stenkimės, kad tautinė prasme mūsų įnašas bendram tikslui nesusilpnėtų.

Br. Juška

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

MOTERŲ SĄJUNGOS 76 KP. SUSIRINKIMO PAĮVAIRINIMAS

Neseniai įvykusiame poatostoginiame Moterų sąjungos 76 kuopos susirinkime Seminole Parke dalyvavo visos valdybos ir kuopos narės, taip pat kelios viešnios ir svečiai.

Svarbiausias reikalas svarstyme buvo pasiruošimas gegužinei - piknikui, minint kuopos dvasios vado ir mūsų klebono kun. Tado Degučio gimtadienį spalio 19 d., ketvirtadienį, Seminole Parke. Piknikas prasidės vidurdienį 12 val. Visos kuopos narės pavaišins svečius karštais pietumis. Kviečiami visi parapiečiai ir svečiai atvažiuoti ir pasveikinti savo nuoširdų kleboną ir kartu su visais praleisti keletą valandų gražioje gamtoje prie ežero.

Užsibaigus svarstymamas pirmininkė Donna Kamm kvietė ir pristatė svečią Kazį Gimžauską grįžusį iš Kanados po ilgų atostogų, taip pat dalyvavusį Pasaulio Lietuvių dienose kaip delegatą iš visos Floridos, su pranešimu.

K. Gimžauskas labai puikiai buvo pasiruošęs ir savo kalboje davė pilną vaizdą Lietuvių Bendruomenės atliktų darbų viso pasaulio kontinentuose, subendrinti visus jaunesnius ir senesnius lietuvius. Abejoju, ar kitas žmogus būtų galėjęs taip kondensuotai, glaudžiai visus nuveiktus L. Bendruomenės užmojus, darbus ir dainų šventės programą, sporto įvykius taip vaizdžiai savo kalboje supinti. Kalbos metu visi ramiai sekė kiekvieną žodį, viešpatavo tyla, kad buvo girdėti net ir paukštelių čiulbesiai palmėse ežero pakrantėje.

Po prelegento pranešimo pirmininkė, padėkojusi K. Gimžauskui už turiningą kalbą, kvietė visus prie visų moterų suneštų vaišių. Pasivaišinimo laiku vienas svečias prasitarė: "Jūsų Moterų sąjungos kuopa nedidelė, bet jūs padarėte gėdą čia veikiančioms didesnėms draugijoms, pakviesdamos K. Gimžauską su tokiu pranešimu, tai turėjo padaryt LB arba Lietuvių klubas, nes klubo choras šventėje dalyvavo".

Nors Moterų sąjungos kuopa buvo pakvietus K. Gimžauską su tokiu prasmingu pranešimu, dar ne pervėlu ir kitiems jį pakviesti, suruošiant specialų vakarą klube, sukvietus visus kolonijos gyventojus ir davus jiems progą sužinoti, kas tikrai yra Bendruomenės jau įvykdyta ir apie ateities planus viso pasaulio lietuvių labui.

Koresp.

Lietuvos Karo mokyklos X-ji karininkų laida

Šįmet rugsėjo 8 d. suėjo 50 metų, kai L. K. mokyklos 44 kariūnai baigę nustatytą moksią, atlikę praktikos darbus, išlaikę egzaminus ir viršininkų gerai atestuoti respublikos prezidento aktu buvo pakelti į pirmąjį karininko laipsnį — leitenantą.

X-ji laida buvo suformuota 1926 metais, nors didesnė kariūnų dalis (ruošiamasis kursas) mokslą buvo pradėjusi anksčiau.

Lietuvos prezidentas tada buvo dr. Kazys Grinius, o Karo mokyklos viršininkas — gen. Jonas Galvydis - Bikauskas.

Mokymo personalas dažnai keisdavosi, o rikiuotės karininkai, ilgiausiai komandavę šiai laidai, buvo majoras Z. Talevičius (miręs), kap. A. Pabedinskas (miręs), vyr. leit. K. Dabulevičius, vyr. leit. F. Neveravičius, vyr. leit. J. Tapulionis ir kiti.

Lietuvių kalbą ir literatūrą dėstė rašytojas kap. J. Balčiūnas - Švaistas (mirė 1978. 9. 23).

Taip po dvejų (kiti po trejų) metų įtempto darbo, po daugelio nemiegotų naktų, po paskutinio parado, po pamaldų, pakeitę kariūnišką aprangą į karininkų uniformas, susirinkome K. M. aktų salėje, kur prezidentas A. Smetona kiekvienam atskirai tardamas jautrius, bet įsakančius žodžius **"Be reikalo nekelk, be garbės nepadėk"**, įteikė kardus.

K. mokyklos viršininkas tada buvo pulk. P. Jurgaitis (mirė 1959 m.).

Šią valandą užvertėme vieną įdomiausių savo gyvenimo lapų — tai buvimą K. mokykloje, kuris vistik liko brangus, niekada neužmirštamas, bet ir nebesugrąžinamas . . .

Į gyvenimą ėjome nesuvaldomo pasiryžimo vedini, bet taip pat galvose nešėmės daug nežinomųjų, kurių prasmę supratome tik vėliau — begyvendami.

Šių 44 jaunų karininkų tarpe buvo, rodos, septyni, kurie Karo mokyklą baigė pirmaisiais gabumais ir gavo po 1 metus vyresniškumo sekančiam laipsniui. Jų visų pavardžių nebeatsimenu, bet trys pirmieji buvo: 1) leit. A. Švažas, 2) leit. M. Gecevičius ir 3) leit. R. Gintautas.

Pagal mano turimas labai nepilnas žinias, sekantys X laidos karininkai yra mirę arba žuvę: 1) Gen. št. maj. J. Jodauga (mirė 1939 m.),, 2) inž. kap. R. Kaupelis (bolševikų sušaudytas 1944 m.), 3) leit. J. Dženkaitis (žuvo gindamas Aleksoto tiltą), 4) kap. I. Matutis (žuvo kovos lauke), 5) leit. P. Smaukšta (vokiečių sušaudytas), 6) kap. A. Kazakevičius, kap. R. Berentas, leitenantai V. Abramikas, D. Meižys, J. Liūtas (mirė normalia mirtimi).

Šios laidos 15 karininkų tebegyvena: 13 gyvena vakarų kraštuose, 2 — Lietuvoje, 19 likimas man nežinomas.

Iš tų 44 baigusių X-tą Karo mokyklos laidą, vėliau 4 baigė gen. štabo mokyklą, 14 baigė A. K. K. (įvairių specialybių).

Buvo prigimties apdovanotų valdyti plunksną (pvz., gen. št. maj. J. Jodauga).

Baigiant labai atsiprašau už šią skylėtą apžvalgą, kurios ir prie geriausių norų negalėjau nei "užlopyti", nei papildyti.

Padėjus paskutinį tašką po šia apžvalga, šmėkštelėjo man mintis: kaip mes dar gyvieji atrodytumėm išrikiavus "patikrinimui"? Būtų, aš manau, visokių: šleivų, kreivų, plikų, barzdotų, senelių, viengungių, džiūsnų ir pilvotų. Bet ne mes, o 50 metų kalti . . .

R. Gintautas

ETNINĖS STUDIJOS

(Atkelta iš 3 pusl.)

buvo pasakyta, kad juostelės turinčios keletą mažų defektų ir kad muzikos profesorė, kuri rūpinosi paruošimu, laikanti jas pas save pataisymui. Bet kada jos bus perduotos naudojimui, ši įstaiga neturinti žinių. Net tokie menki dalykai velkasi metai iš metų ir tai yra tipiška federaliniam projektui, kai jo išpildymo laikas baigiasi ir nelieka organizacijos, prižiūrinčios projekto galutinį užbaigimą.

5. *Entry into the United States.* Mums tai svarbiausias vienetas, nes čia pateikiama Lietuvos istorijos santrauka, lietuvių imigracijos į JAV statistika įvairiais laikotarpiais. S. Kudirkos šuolio į laisvę aprašymas panaudotas visų etninių grupių pratyboms ir 4 knygų bibliografija. Moksleiviams — A. Barono Footbridges and Abysses ir V. Ramono Crosses, o mokytojams A. Geručio redaguota Lithuania 700 years ir A. Kučo — Lithuanians ir America. Kukli savo apimtimi bibliografija, bet visos grupės gavo vietos tik 4-ioms knygoms. Šios knygos buvo įtrauktos todėl, kad jos buvo gaunamos mūsų knygynuose, kai tuo tarpu iš gana ilgo sąrašo anglų kalba daugumos knygų laidos išparduotos. Nors šio konspekto pradžioje nurodyta, kad jis spausdintas 1977 m liepos mėn., bet iš tikrųjų buvo atspausdinamas tik 1978 m. birželio mėn.

(Bus daugiau)

Rašytojui

A. + A. JUOZUI BALČIŪNUI-ŠVAISTUI

mirus, jo žmoną **ALEKSANDRĄ** ir visus gimines giliai užjaučiame ir dalinamies liūdesiu.

L. A. Jakubauskai
H. A. Milakniai
A. J. Kutros
D. J. Mitkai
E. Vilutienė
Šulaičių šeima

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mylimai motinai

A. + A. MARIJAI ČIŽIENEI

mirus,

jos dukrai **ALICIJAI**, žentui **HENRIKUI** ir anūkui **STEPUI SOLIAMS** reiškiame gilią užuojautą.

Vytautas, Aldona,
Vytas ir Aras Urbai

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

A.+A. VLADUI SELENIUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo seseriai **VIKTORIJAI GURČINIENEI** ir jos šeimai.

Valerija Irlikienė ir Virgutė

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Brangiai Mamai

A. + A. MARIJAI ČIŽIENEI

mirus, didelio liūdesio valandoje dukrai Alicijai Solienei su šeima reiškiu gilią užuojautą.

Liūda Alssen

A. + A. NIKODEMUI ŽIBUI

mirus, sūnui **HORSTUI** ir **ŠEIMAI** gilią užuojautą reiškiame

Janina Liaubienė, Rimas
Algis, Aldona

A. + A. MARIJAI ČIŽIENEI mirus, nuoširdi užuojauta Alicijai, Henrikui ir Stepui.

Henrikas ir Danutė Novickai

A. + A.

URŠULA VAINAUSKIS

Gyveno Largo, Florida. Anksčiau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apyl.

Mirė spalio 2 d., 1978, sulaukus 95 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 71 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Stella Chebat, žentas Telesford ir Sophie Damkus, 3 anūkės, 3 proanūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks penktad., spalio 6 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, žentas, anūkės ir proanūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus, tel. 476-2345

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

TEATRINIO VARGO KELIAIS
Juozas Kaributas

Memuarai. 50 metų teatrinio darbo sukakčiai paminėti, 192 pusl. Spaudė Saleziečių spaustuvė Romoje 1977 m. Kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu $10.30. Užsakymus siųsti —

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

APLINK MUS

× **Prof. dr. Juozas Meškauskas,** buvęs Vytauto D. universiteto Medicinos fakulteto dekanas, ateinantį sekmadienį, spalio 8 d., tars pagrindinį žodį lietuvių dantų gydytojų devynioliktos laidos ir viešnių bei bei svečių suvažiavime, kuris bus Jaunimo centro kavinėje. Į šį suvažiavimą iš Euclid, Ohio, atvyksta dantų gyd. Danutė Liudžiūtė - Čiurlionienė ir iš Buffalo, N. Y., dantų gyd. Alė Valickytė-Masiulienė. Bus viešnių net iš San Francisco ir Los Angeles, Calif.

× **Vakaronė su Vladu Būtėnu,** jam išvykstant iš Chicagos į Washingtoną naujom pareigom, įvyks spalio 21 d., šeštadienį, 7:30 val. vak., Jaunimo centro kavinėje.

× **Kr. Donelaičio mokykloje** tikybos pamokos pradedamos šį šeštadienį, spalio 7 d., 8:45 val. ryto. Pamokų pagrindinis tikslas yra paruošti vaikus Pirmajai komunijai. Susidarius pakankamam skaičiui mokinių, tikybos pamokos bus tęsiamos iki mokslo metų galo. Ta pačia proga tėvai dar gali užregistruoti vaikus į Kr. Donelaičio mokyklas.

× **Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba** spalio 7 ir 8 dienomis posėdžiaus su Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos valdyba Dainavos stovykloje prie Detroito. Bus tariamasi Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso reikalais, planuojamas lėšų telkimas, svarstoma kongreso sąmata ir kiti klausimai. Bendrame posėdyje dalyvaus taip pat ir Jaunimo kongreso finansų komitetas, JAV ir Kanados Jaunimo sąjungų valdybos ir kiti kongreso talkininkai.

× **J. Jacobus** iš Fair Lawn, N. J., mums atsiuntė malonius sveikinimus, nuoširdžių patarimų bei pageidavimų, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Darbų pasiūlos ir paklausos tarnyba** silpnai angliškai kalbantiems vyresnio amž. lietuviams ir lietuvėms pradėjo veikti Lietuvos Dukterų d-jos namuose, 2735 W. 71 St. Tel. 925-3211. Čia kviečiami registruotis darbo ieškantieji ir darbų turintieji. Registracija veikia kasdien nuo 9:30 val. ryto iki 4:30 val. vak., išskyrus šeštad. ir sekmad. (pr.).

× **Terros prekyboj, 3235-37** West 63 St., Chicago, Ill., 60629 (tel. 434-4660) aukso dirbinių ir brangenybių kainos nepasikeitusios. Aukso, deimantų ir kt. brangiųjų akmenų drastiškas kainų iškilimas čia dar neturi mūsų kainoms įtakos. Norintiems apsirūpinti aukso grandinėlėmis, apyrankėmis, žiedais ir kt. papuošalais dabar geriausia proga. (sk.).

× **Jei SKILANDŽIŲ žau tik reik,** tuoj pas PETRĄ ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. **2913 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. 436-4337.** (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. **VI 7-7747.** (sk.)

× **Sol. Danutės Stankaitytės** rečitalis, akomponuojant Alvydui Vasaičiui, įvyks 1978 m. spalio 22 d., 3:30 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami J. Vaznelio prekyboje ir pas platintojus. (pr.).

× **Leonas Narbutis** yra pakviestas naujuoju Chicagos lietuvių styginio ansamblio reikalų vedėju. Ansamblis repetuoja kiekvieną sekmadienį nuo 7 iki 10 val. vak. Jaunimo centre.

× **Antanina Butkuvienė,** gyv. Chicagoje, užprenumeravo "Encyclopedia Lituanica" prez. J. Carteriui, arkiv. J. Bernardin, rašytojui A. Solženicynui, J. Schlesingeriui, Billy Graham, "Chicago Tribune" red. Mike Level ir laikraštininkui P. Lisagor, dirbusiam "Daily News", neseniai mirusiam. Iš jų gavo šiltus padėkos laiškus. Tam reikalui ji išleido daugiau kaip 840 dol., nors pati jau būdama pensininkė.

× **Marija Krauchunienė,** Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus moterų gildos steigėja, ir buvusi pirmininkė, buvo iškilmingai pagerbta ir apdovanota praeitą sekmadienį, spalio 1 d., Beverly Country Club. Tuo laiku gilda minėjo 10 metų gyvavimo sukaktį. M. Krauchunienė priklauso daugeliui moterų draugijų ir ypač pasižymi savo sugebėjimais parodyti lietuvių kultūros svarbumą savo kalbomis mokyklose ir organizacijų susirinkimuose. Juzė Daužvardienė, Lietuvos gen. konsulė, gražiai apibrėžė jos veiklą. Elena Katauskienė įdomiai pravedė programą. Muziejaus vedėjas apdovanojo visas nares, kurios darbavosi 10 metų gildoje, o M. Krauchunienei padovanojo meniską paveikslą.

× **Švč. M. M. Gimimo** parapijos Šv. Vardo draugijos vyrai priims šv. Komuniją sekmadienį, spalio 8 d., per 8 val. šv. Mišias. Paskui nariams bus pusryčiai ir trumpas susirinkimas parapijos salėje. Parapijos vyrai kviečiami ateiti ir įsirašyti į šią draugiją.

× **Jonas Kavaliūnas** su žmona ne tik dalyvavo "Draugo" bankete, bet dar atsiuntė ir 20 dol. auką spaudos priemonėms moderninti. Rengimo komitetas ir "Draugo" vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

× **Tradicinis "Ateities" žurnalo" vakaras** įvyks spalio mėn. 14 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro salėje. Programoje dovanų paskirstymas rašinių konkurso laimėtojams. Bus šilta vakarienė ir šokiai. Šokiams gros Vyties orkestras. Numatoma turtingas laimės šulinys. Įėjimas auka po 12.50 dol. suaugusiems ir 7.50 dol. moksleiviams ir studentams. Vietas prašau rezervuoti skambinant telefonais: 599-5285 arba 424-7103. (pr.).

× **Jaunųjų Akademikų Meno parodos** atidarymas įvyks šį penktadienį, spalio 6 d., Jaunimo centro mažojoje salėje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Ruošia A. S. D. ir Korp! Vyties Chicagos skyriai. (pr.).

× **A. a. Eleuterijus Bačinskas mirė rugsėjo 8 d.** Už jo sielą, 30 dienų atsiskyrimo atminimui, bus aukojamos šv. Mišios šeštadienį, spalio 7 d., 9 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, 50 Ave. ir 15 St. Pasilikę šeimos nariai labai nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus rasti dar valandėlę laiko dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už Taružio sielą.

Česlova, Donatas ir Kazimieras su šeima (pr.).

× **Kun. Petras Daugintis,** SJ, ilgą laiką dirbęs Brazilijos ir Uragvajaus lietuvių tarpe, yra persikėlęs į Chicagą padėti lietuviams jėzuitams. Chicagos ir apylinkių lietuvės moterys džiaugiasi turėdamos pirmą progą dalyvauti jo vadovaujamose moterims rekolekcijose, kurios bus lapkričio 10—12 dienomis Cenacle vienuolyne. Rekolekcijas organizuoja dr. Jonė Meškauskienė.

× **Pirmojo penktadienio** Šv. Rašto studijos po vasaros atostogų vėl tęsiamos. Ateinantį penktadienį, spalio 6 d., 7 val. vak. Jėzuitų koplyčioje kun. A. Saulaitis atnašaus šv. Mišias, o po to bus studijuojamas Šv. Raštas.

× **J. Elvikis,** Darien, Ill., atsiuntė auką. Dėkui.

× **Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopos** 1978 metų pereinamosios taurės šaudymo varžybos įvyks spalio 15 d., Cicero Medžiotojų ir meškeriotojų ąžuolyno šaudykloje prie Antioch, Ill. Kuopos nariai, norintieji varžybose dalyvauti, registruojasi iki spalių 10 d. pas kuopos šaudymo vadovą A. Martinkų.

× **Illinois Respublikonų tautinių grupių taryba,** kuriai priklauso 16 Tautinių grupių, ruošia priėmimą - pagerbimą, kurio metu bus specialiai atžymėtas sen. Charles H. Percy ir pristatyti kiti garbės svečiai. Priėmimas įvyks Illinois Athletic Club patalpose 112 So. Michigan Ave., Chicagoje, spalio 20 d., penktadienį, 6 val. vakaro. Priėmimo komitetui vadovauja Anatolijus Milūnas. Lietuviai kviečiami dalyvauti šiame pagerbime. Informacijų galima gauti kreipiantis į Lygos valdybos narius ar skambinant A. Milūnui tel. 964-8818 ar darbo 346-0424, ext. 396.

× **M. Petrauskienė** iš Westlake Vill., Kalifornijos, mums rašo: "Esu viešnagėje mano dukters šeimoje. Čia gražu ir malonu, bet labai pasiilgstu savo mielo "Draugo" dienraščio". Šia proga ji atsiuntė linkėjimus ir 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Dalis jaunimo rugsėjo 27 d. susirinkę Jaunimo centro kavinėje susipažinti su Jaunimo kongreso reikalais: L. Dudėnaitė, R. Narutytė, D. Račiūnaitė, D. Sidrytė, dr. J. Daugirdas, R. Žymantaitė. **Nuotr. J. Kuprio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GEN. T. DAUKANTO JŪROS ŠAULIŲ ŠVENTĖ

Rugsėjo 23—24 d. Chicagoje Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopa iškilmingai atšventė savo sėkmingos veiklos 15-kos metų sukaktį, kuri buvo atžymėta banketu, pamaldomis ir apeigomis prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo.

Šeštadienį, rugsėjo 23 d. vakarą šaulių namuose, dalyvaujant daugybei svečių, jūriškai šauliškosios veiklos rėmėjams, šaulėms ir šauliams bei jų draugams, o taip pat ir lietuviškų organizacijų atstovams, buvo pradėta šventės akademinė dalis. Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirm. E. Vengianskas, sveikindamas gausiai susirinkusius, į garbės prezidiumą pakvietė Lietuvos gen. konsulę J. Daužvardienę, Šaulių s-gos pirm. K. Milkovaitį, vyr. kapelioną kun. J. Borevičių, moterų vadovę S. Cecevičienę, Lietuvos Savanorių - kūrėjų pirm. plk. J. Švedą, LKVS "Ramovės" Chicagos skyr. pirm. kpt. A. Juškevičių, LDK Birutės dr-jos pirm. K. Leonaitienę, LSS Brolijos jūrų skautų skyr. ved. skt. L. Kupcikevičių, gen. št. plk. K. Dabulevičių, Detroito j. š. Švyturio kuopos pirm. inž. A. Šukį, Chicagos Vytauto Didž. šaulių rinkt. pirm. V. Išganaitį ir Toronto "Vlado Putvio" kuop. pirm. S. Jokūbaitį. Prezidiumo nariams užėmus vietas, įnešamos minėjime dalyvaujančių šaulių dalinių — Vytauto Didžiojojo rinktinės, Vlado Putvio, Švyturio, Klaipėdos ir Gen. T. Daukanto kuopų — vėliavos. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Borevičius. Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininkas tarė įžanginį žodį.

Kuopos pirmininkas E. Vengianskas Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 15-kos metų veiklos apžvalginiame žodyje aptarė kuopos kūrimosi pirmuosius žingsnius, organizavimosi kelią, išvardino organizacinės komisijos narius, kuopos organizatorius, kuopai vadovavusius pirmininkus ir nurodė pasiektus laimėjimus šauliškoje ir jūrinėje veikloje. Prisiminė mirusius kuopos narius ir kvietė visus susirinkusius tylos minute juos pagerbti. Taip pat išreiškė padėką visiems kuopos veiklos rėmėjams, jūrų šauliams ir vadovams už 16-kos metų bėgyje jūrinę šaulišką veiklą.

Už nuopelnus LŠST ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai apdovanoti garbės žymenimis kuopos nariai, kuriems Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė, asistuojant s-gos pirmininkui K. Milkovaičiui, kuopos pirm. E. Vengianskui ir moterų vad. pav. G. Kuzmickienei, prisegė LŠST Šaulių Žvaigždės ordeną Norbertui Martinkui, Šaulių žvaigždės medalius Vincui Zinkui, Angelei Aniulienei, Algiui Abaravičiui, Klemensui Vidžiui, Baliui Aniuliui ir Lotei Litvinienei.

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopą 15-kos metų veiklos sukakties proga sveikino žodžiu Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, šaulių pirmininkas ir Cicero jūrų šaulių Klaipėdos kuopos pirm. K. Milkovaitis ir visi prezidiuman pakviesti garbės svečiai, organizacijų atstovai. Buvo išvardinta 18 šaulių dalinių ir jų pirmininkai atsiuntė sveikinimus raštu. Akademinė šventės dalis buvo užbaigta Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu. Vėliavoms komandavo j. š. V. Zinkus.

Meninę programą atliko dain. Margarita Momkienė, padainavusi 6 dainas, ir rašytojas Aloyzas Baronas, pralinksminęs visus savo nuotaikingų humoristinių eilėraščių deklamacija. Dainininkei akompanavo muz. Aloyzas Jurgutis.

Asistuojant LŠST pirm. K. Milkovaičiui ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirm. E. Vengianskui, kuopai minint 15-kos metų veiklos sukaktį, Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė prisega Šaulių žvaigždės medalį apdovanotam j. š. B. Aniuliui
Nuotr. P. Malėtos

Po to vyko vaišės, Vyties orkestrui grojant, šokiai, buvo pravestas laimės keliu dovanų paskirstymas, rožių valsas, veikė baras. Visi linksminosi ir kartu su daukantėnais išgyveno džiaugsmingas šventines nuotaikas.

Sekmadienį, rugsėjo 24 d., Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos sukaktuvinė programa buvo tęsiama pamaldomis, kurias atnašavo vyr. kapel. kun. J. Borevičius ir pasakė pritaikytą prasmingą pamokslą. Pamaldose jūrų šauliai dalyvavo rikiuotėje su vėliavomis, kurių tarpe buvo ir LSS Brolijos jūrų skautų vėliava. Mišioms patarnavo j. š. K. Vidžius, giedojo dain. M. Momkienė.

Po pamaldų apeigomis prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo buvo pagerbti Lietuvos savanoriai - kūrėjai, kariai, šauliai ir jūreiviai, mirę ar kovose žuvę dėl Lietuvos laisvės. Aukurą uždegė LK Savanorių s-gos ir Nemuno jūrų šaulių rinktinės pirm. plk. J. Švedas, asistuojamas Detroito jūrų šaulėms. Žodį tarė LŠST pirm. K. Milkovaitis, vainiką prie paminklo padėjo Gen. T. Daukanto j. š. kuopos pirmininkas E. Vengianskas moterų vadovėms A. Aniulienei ir G. Kuzmienei asistuojant. Apeigas prie paminklo pravedė LKVS "Ramovės" Chicagos skyriaus pirm. A. Juškevičius.

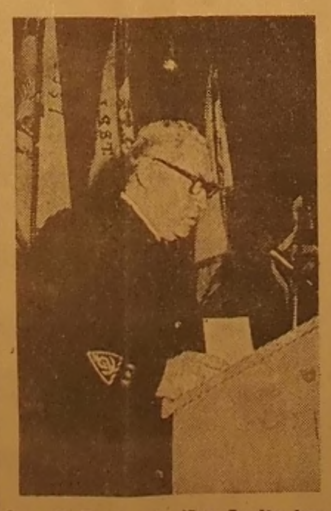

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai š. m. rugsėjo m. 23 d. minint savo veiklos 15 metų sukaktį, banketo metu žodį taria kuopos pirm. E. Vengianskas
Nuotr. P. Malėtos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos** (LJS) valdybos įgaliota vyriausia rinkimų komisija praneša, kad rinkimų data, kuri turėjo būti spalio 14—15 dienomis, yra pakeista. Nauja rinkimų data yra 1978 m. lapkričio 4—5 dienomis. Rinkimų data yra perkelta, nes nėra pakankamai laiko kandidatams gerai pasiruošti. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad visų kandidatų, vietovių rinkimų komisijų patikrinti uždaviniai turi būti išsiųsti vyr. rinkimų komisijai ne vėliau kaip spalio 27 dieną (pašto antspaudas). Nemažai vietovių jau ruošiasi rinkimams. Jei kas norėtų kandidatuoti į IV-tą PLJ kongresą iš JAV, prašoma susisiekti su savo vietovių LJS vienetų pirmininkais ar tiesiai su vyr. rinkimų komisija. Adresas JAV LJS vyr. rinkimų komisija, % Rusnė Baltrušaitytė, 14184 Arcola, Livonia, Mich. 48154, tel. (313) 525-2794 arba Saulium Jankausku, tel. (313) 537-0103.

— **Karilė Baltrušaitytė,** kuri ateinančiais metais baigs Los Angeles universitetą, yra pakviesta atsargine mokytoja į šeštadieninę lituanistinę mokyklą, kuri yra prie Šv. Kazimiero lietuvių parapijos. Taip pat pakviesta iš New Yorko atsikėlusi Sandanavičiūtė. Jos jau pradėjo šeštadieniais dirbti.

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Vytautas Čižauskas** mirė rugsėjo 25 d., sulaukęs tiktai 48 metų amžiaus. Buvo veiklus lietuviškose organizacijose. Liko žmona, brolis, sesuo ir kiti artimieji. Palaidotas Fawkner kapinėse, Melbourie.

— **H. Vikas,** Adelaidės lietuvių veikėjas, buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje. Nukentėjo jo žmona ir su jais važiavusi P. Sasinienė. Visi gydomi ligoninėje.

— **A. a. kun. Antano Kazlausko,** MIC, dvejų mirties sukaktis buvo paminėta Adelaidėje. Šv. Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje atnašavo kun. Albinas Spurgis, MIC.

OKUP. LIETUVOJE

— **Mirė mokyt. Vytautas Turevičius,** Pilviškių vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotojas.

Taip prasmingai buvo paminėta Chicagos Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 15-kos metų veiklos sukaktis. Geriausios sėkmės Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai, tvirtai žengiančiai šauliškos veiklos pasireiškimų keliu Chicagoje. **J. š.**

CHICAGOS ŽINIOS

RYŽTINGAS GELBĖTOJAS

Į Chicagos upę nuo Clark gatvės tilto antradienį nušoko W. E. King, 33 m. Pastebėjęs jo kėsinimąsi prisigirdyti, M. Robinson, 27 m., technikas, pagriebė plūdę, šoko į upę, sugavo Kingą ir jo galvą laikė virš vandens, kol ugniagesiai abudu ištraukė. Abudu buvo nugabenti į Northwestern ligoninę. Robinsoną greit paleido, o Kingą pasiliko ištirti jo padėtį.

SKELETAS

Rastas baltos moters, apie 60 m. amžiaus, skeletas miške prie 159 gt. ir Wentworth Chicagos pietuose. Tiriama, ar skeletas nebus dingusios turtuolės Helen Vorhees Brach.

PERŠOVĖ VAŽIUOJANTĮ

Robert Glass, 32 m., antradienį buvo peršautas, kai važiavo 57 keliu netoli 106 gatvės Chicagos pietuose. Gydomas Šv. Pranciškaus ligoninėje, Blue Island. Peršauta ranka ir koja. Šovė į jį iš automobilio, kurio vairuotojas norėjo jį išstumti iš kelio.

POLICIJA NESTREIKUOS

Trijų Chicagos policijos organizacijų vadovai pateikė kai kuriuos pagerinimų reikalavimus merui Bilandic, bet pareiškė, kad jie nestreikuos. Chicaga turi 13,500 policijos tarnautojų. Jų pradinis atlyginimas 13,908 dol., o po 25 m. gali pasiekti 22,116 dol.

319,214 DOL. KOMPENSACIJOS

Nutarta išmokėti 319,214 dol. kompensacijos našlei ir dviems vaikams Cook apskr. asesoriaus vyr. padėjėjo Dennis Dunne, kuris mirė 1977 m. liepos 11 d. gavęs širdies smūgį, būdamas White Sox futbolo žaidime Comiskey stadione. Nutarta, kad jis mirė eidamas tarnybos pareigas.

UŽPUOLĖ SENUTES

E. Kimmet, 84 m., ir jos sesuo Florence, 81 m., gyvenančios Chicagos šiaurėje, buvo plėšikų sunkiai sužeistos. Vienai sulaužytas žandikaulis. Banditai jas sumušė, išnešė televiziją, pagrobė 5 dol. Užpuolėjai įsibrovė pro langą virš durų.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-1225
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Gera proga įsigyti šias papigintas knygas

LIETUVOS UNIVERSITETAS. Red. P. Čepėnas. Kietais viršeliais. 896 pusl. Buvo $15.00. Dabar su persiuntimu $13.27

ANGLŲ NOVELĖ. Anglų rašytojų novelių antalogija. Sudarė P. Gaučys. 460 pusl. Buvo $7.00. Dabar su persiuntimu $4.46

LIETUVOS POLICIJA. Įstatymų ir tvarkos tarnyboje. Kietais viršeliais. Red. A. Bagdonas. 446 pusl. Buvo $8.00. Dabar su persiuntimu $6.09

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ
Antanas Rubšys

I-ji dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrija ir jos savimonė, jos lopšys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandoros Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštalų tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu $8.90. Užsakymus siusti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Il. 60629.**